

Školní vzdělávací program
PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

*Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně
znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2*

Název oboru vzdělání: Pečovatelské služby
Kód: 75-41-E/01

Obsah

1.	Identifikační údaje	4
2.	Profil absolventa	5
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	5
2.2	Kompetence absolventa	5
2.3	Způsob ukončení vzdělávání	7
3.	Charakteristika vzdělávacího programu	8
3.1	Celkové pojetí vzdělávání	8
3.2	Organizace výuky	9
3.3	Realizace praktického vyučování	10
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.5	Začlenění průřezových témat	14
3.6	Způsob a kritéria hodnocení žáků	22
3.7	Organizace přijímacího řízení	27
3.8	Charakteristika obsahu i formy ZZ	28
3.9	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	28
3.10	Zabezpečení výuky žáků nadaných	33
3.11	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	34
3.12	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání	35
4.	Učební plán	36
4.1	Učební plán – týdenní dotace	36
4.2	Učební plán – rozepsaný podle předmětů	37
4.3	Učební plán – celkové dotace	38
4.4	Přehled využití týdnů ve školním roce:	38
5.	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	39
6.	Učební osnovy	40
6.1	Učební osnovy - povinné předměty	40
6.1.1	Český jazyk	40
6.1.2	Občanská výchova	50
6.1.3	Matematika	59
6.1.4	Literatura	66
6.1.5	Tělesná výchova	73
6.1.6	Péče o zdraví	81
6.1.7	Informatika	87
6.1.8	Epidemiologie a hygiena	93
6.1.9	Zdravověda	99
6.1.10	Psychologie	105
6.1.11	Základy pečovatelské práce	112

6.1.12	Teorie úklidových prací.....	124
6.1.13	Teorie přípravy pokrmů.....	131
6.1.14	Teorie šití a opravy prádla.....	138
6.1.15	Teorie praní a žehlení	144
6.1.16	Odborný výcvik	150
6.1.17	Speciální péče	173
7.	Zajištění výuky	183
8.	Charakteristika spolupráce	186
8.1	Spolupráce s dalšími institucemi	186
8.2	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	186
9.	Autorský kolektiv	187

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Název školy:	Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2
Adresa školy:	Kamenomlýnská 2, Brno, 60300
Ředitelka školy:	Ing. Soňa Šestáková
Kontakt:	telefon: 543 212 531 e-mail: sekretariat@sss-ou.cz web: www.kamenomlynska.cz
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	65353650
IZO SŠ:	110300025
RED-IZO:	600025047
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Jaroslava Gurková
Zřizovatel:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana
Kontakt:	telefon: 234 811 111
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání EQF:	3
Délka a forma vzdělávání:	tříleté denní
Certifikace:	vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky
Číslo jednací:	V333-ŘED-628/2025
Datum projednání ve školské radě:	10. 06. 2025
Datum projednání v pedagogické radě:	28. 05. 2025

.....
razítko a podpis ředitele školy

2. Profil absolventa

Název školy:	Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2
Adresa školy:	Kamenomlýnská 2, Brno, 60300
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělávání:	tříleté denní
Způsob ukončení:	závěrečná zkouška
Certifikace:	vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě. Především se uplatní na pozici pracovník v sociálních službách, osobní asistent, pomocník v domácnosti.

Dále se uplatní v úklidových službách v sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních, v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů, při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní a žehlení prádla.

Má předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent oboru Pečovatelské služby nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.

2.2 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru vytváří předpoklady pro získání odborných kompetencí. Současně vzdělávání podporuje i rozvoj klíčových kompetencí, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění.

Absolvent se vyznačuje těmito odbornými kompetencemi:

- pomáhá mobilním i imobilním klientům při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů;
- pomáhá rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- osvojí si zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči;
- dodržuje zásady společenského a profesního chování;
- pomáhá při zajišťování stravy;
- provádí běžný úklid v domácnosti;
- zajišťuje nákupy, základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie;
- používá správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a provádí jejich standardní údržbu;
- podílí se na jednorázových a pravidelných úklidových pracích (denní, týdenní, generální úklid);
- pomáhá při přípravě pokrmů a nápojů;
- připraví jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně;

- dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- opravuje prádlo a oděvy (zašívání, aplikace, začišťování);
- ovládá praní a žehlení prádla;
- obsluhuje prací, sušicí a žehlicí stroje;
- má přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb;
- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů;
- prakticky se orientuje ve formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit;
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů;
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snaží se poskytnout první pomoc;
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňuje požadavky klienta;
- zná význam, účel a užitečnost vykonané práce a její finanční ohodnocení;
- efektivně hospodáří s finančními prostředky;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Klíčové kompetence absolventa:

- má pozitivní a odpovědný vztah k učení a vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- ovládá práci s textem, umí vyhledávat a zpracovávat informace, využívá různé informační zdroje;
- porozumí zadání úkolu a spolupracuje při jeho řešení s jinými lidmi;
- zpracovává jednoduché texty na všeobecná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti;
- formuluje srozumitelně své myšlenky,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- posuzuje reálné své fyzické a duševní možnosti, stanovuje si přiměřené priority a cíle;
- pracuje v týmu, podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přispívá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů;
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní vývoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- je finančně gramotný;
- jedná odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony a společenská pravidla, jedná v souladu s morálními principy;
- uznává hodnotu života a je odpovědný za vlastní život a spoluodpovědný za bezpečnost a zdraví ostatních;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává a podporuje tradice a hodnoty svého národa, ale i národů ostatních;
- má přehled o svém pracovním uplatnění, reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách ve svém oboru;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli;
- aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;

- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- správně používá a převádí běžné jednotky;
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívá je ve školním a pracovním prostředí;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě;
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné i duševní zdraví.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončené závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Žák získá střední vzdělání s výučním listem, pokud úspěšně vykoná závěrečnou zkoušku.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Název školy:	Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2
Adresa školy:	Kamenomlýnská 2, Brno, 60300
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Délka a forma vzdělávání:	tříleté denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program respektuje koncepci středního odborného vzdělávání, která vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, v němž je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Obecným cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávací program poskytuje žákům všeobecné vzdělávání, které umožní lépe se adaptovat na rychle se měnící podmínky ve společnosti. Odborné vzdělávání poskytuje základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných dovedností v oblasti pečovatelských služeb.

Strategické cíle školního vzdělávacího programu

Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

- poskytnout žákům všestranné a pro profesní život použitelné vzdělání;
- rozvíjet dovednost učit se a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání;
- podněcovat schopnost řešit problémy.

Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

- podněcovat aktivitu, tvořivost, přizpůsobivost;
- rozvíjet schopnost zodpovědně pracovat v týmu i samostatně;
- chápat práci jako příležitost pro seberealizaci.

Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

- vést žáky k dodržování etických norem;
- vést žáky k zodpovědnosti za sebe;
- posilovat schopnost účinně odolávat vnější manipulaci, rozvíjet jejich úsudek a rozhodování.

Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

- prohlubovat komunikační dovednosti potřebné pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu;

- posilovat slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování oproštěné od předsudků;
- jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Pro naplňování těchto cílů převažují aktivizující metody výuky, kterými je žák veden k tomu, aby při získávání vědomostí a dovedností vyvinul maximální míru vlastního úsilí. Metody pasivní, kdy žák přijímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové. Vzdělávání je podporováno prostředky digitálních technologií. Cílem výuky je prohloubit dovednosti práce s digitálními technologiemi a využívat jejich možností.

Metody ve výuce jsou voleny tak, aby zohledňovaly speciální vzdělávací potřeby žáků. Výuka je koncipována takovým způsobem, aby se žáci učili sebevědomě vystupovat před veřejností a zvládali svůj handicap.

3.2 Organizace výuky

Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako tříleté denní a je určeno pro žáky, kteří úspěšně ukončili základní vzdělání. Řídí se učebním plánem, v němž jsou obsaženy všeobecně vzdělávací a odborné předměty. Organizace výuky vychází z platných předpisů a Školního řádu. Výuka všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů probíhá ve škole a je organizována formou teoretických a praktických hodin. Kmenové učebny jsou standardně vybavené a slouží ke klasické výuce ve všech předmětech. Pro zkvalitnění výuky jsou určeny odborné učebny, které slouží k výuce odborného výcviku, informatiky, tělesné výchovy. Učebny jsou vybaveny moderní technikou, zejména pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Praktické vyučování je realizováno formou odborného výcviku v odborných učebnách (cvičná kuchyně, cvičná prádelna a učebna pečovatelské služby) a na pracovištích školy (školní kuchyně, školní prádelna, MŠ). Ve 3. ročníku se odborný výcvik uskutečňuje na smluvně zajištěném pracovišti sociálního zařízení, kde žáci v přirozených podmínkách sociálního zařízení mohou uplatnit teoretické znalosti a praktické dovednosti. Žáci jsou děleni do skupin v souladu s platnými právními předpisy, které se týkají hygienických požadavků, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jejich pracovněprávního postavení.

Součástí výukových aktivit jsou projektové dny, exkurze v odborných i všeobecných předmětech, odborné přednášky.

Forma realizace praktického vyučování

Praktické vyučování je realizováno formou odborného výcviku ve všech třech ročnících. Výuka odborného výcviku probíhá v odborných učebnách (cvičná kuchyně, cvičná prádelna a učebna pečovatelské služby), ve školní kuchyni, školní prádelně a MŠ naší školy. Odborný výcvik ve 3. ročníku se uskutečňuje na smluvně zajištěném pracovišti sociálního zařízení.

Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy

Exkurze

Žáci oboru pečovatelské služby během studia absolvují exkurze v rámci výuky v jednotlivých ročnících. Jedná se o exkurze, které doplňují všeobecnou i odbornou část vzdělávání. V rámci českého jazyka, literatury navštěvují Mahenovu knihovnu. Do výuky jsou podle možností a potřeby zařazovány exkurze na vybraná pracoviště sociálních zařízení.

Kulturní akce

V průběhu školního roku se do výuky zařazují filmová, divadelní a koncertní představení podle aktuální nabídky. Pro žáky jsou vybírána představení, která obohatí jejich kulturní

přehled a souvisejí s učivem. Žáci také navštěvují výstavy uměleckého i technického charakteru.

Sportovní aktivity

V rámci tělesné výchovy je pro žáky prvních ročníků pořádán lyžařský kurz. Každý rok se koná branný den s tematickým zaměřením na zdravotní, chování při mimořádných událostech a ekologii. Spolupracujeme s Fakultou sportovních studií Masarykovy univerzity, kde je pro žáky sestaveno cvičení, vedené studenty z fakulty, se zaměřením na pohybové hry, kondiční posilování a cvičení koordinace. Sportovní kroužky v odpoledních hodinách jsou vedeny vychovateli z internátu a jejich náplní je showdown, posilování a plavání. Pro nadané žáky je pořádáno zimní soustředění pro talentovanou mládež v běhu na lyžích a podzimní soustředění v atletice, plavání a na tandemových kolech. Z mimoškolních akcí jsou žáci pravidelnými účastníky nočního běhu pro Světlušku a návštěvníky veletrhu Sport Life!, kde si mohou vyzkoušet různé tradiční i netradiční sporty.

Prezentační akce

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti, jde o prezentaci školy v rámci Dne otevřených dveří. Škola pořádá společensko prezentační akci - školní ples.

Kariérové poradenství

V rámci kariérového poradenství žáci třetích ročníků navštěvují Informační středisko pro volbu povolání ÚP. O možnostech dalšího vzdělávání jsou informováni výchovnou poradkyní, která je žákům nápomocna i při hledání jejich pracovního uplatnění.

Projektová činnost

Každý rok probíhá celoškolní projekt na jedno z průřezových témat. Jedná se o témata Člověk a svět práce, Člověk a životní prostředí, Občan v demokratické společnosti, Člověk a digitální svět. Projekty slouží k rozvoji klíčových i odborných kompetencí žáků a podněcují jejich tvořivost a soutěživost. Výsledky práce v projektech jsou prezentovány v rámci projektového dne.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol, vytvoření a stmelení třídního kolektivu je na začátek prvního ročníku zařazen adaptační kurz. Škola se každoročně zapojuje do různých sbírek - Světluška. V rámci prevence sociálně patologických jevů jsou pro žáky organizovány odborné přednášky o sexuální výchově, drogách či šikaně.

3.3 Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování je realizováno předmětem odborný výcvik v 1. ročníku (v rozsahu 15 hodin týdně), ve 2. ročníku (v rozsahu 17 hodin týdně) a ve 3. ročníku (v rozsahu 21 hodin týdně). Praktického vyučování v prvním a druhém ročníku probíhá v odborných učebnách ve škole a na provozních pracovištích školy (školní kuchyně, školní prádelna, MŠ). Ve 3. ročníku odborný výcvik probíhá v MŠ naší školy a na smluvně zajištěném pracovišti sociálního zařízení. Smlouva stanoví obsah, rozsah a podmínky odborného výcviku, uzavírá se na jeden školní rok. Důraz je kladen na poučení žáků o BOZP a jejich pracovněprávním postavení v průběhu praktického vyučování. Žáci mohou v reálných podmínkách sociálního zařízení aplikovat teoretické, teoreticko-praktické a praktické dovednosti. Odborný výcvik probíhá pod vedením učitele odborného výcviku. Má charakter vyučovací hodiny (délka trvání 60 minut) se stanoveným cílem, obsahem, metodikou a organizací.

Cílem praktického vyučování je naučit žáky aplikovat získané odborné vědomosti, dovednosti a návyky a začlenit je do reálné praxe sociálního zařízení. Přispívá k získání dovedností organizace práce a k rozšiřování komunikativních dovedností.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení rozvíjíme:

- nabízíme různé efektivní metody a formy učení a učíme je žáky používat;
- podporujeme vyhledávání a zpracování informací z různých dostupných zdrojů – knihovna, Internet;
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, kde si mohou ověřit správnost svého řešení;
- uplatňujeme individuální přístup, čímž přispíváme k porozumění podstatě znalostí a rozvíjení individuálních dovedností;
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení, osobním příkladem motivujeme k celoživotnímu učení;
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu s využitím pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problému rozvíjíme:

- vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit;
- podporujeme různé způsoby řešení problému;
- vytváříme podmínky pro týmovou spolupráci při řešení problému;
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešením a závěrům sami.

Komunikativní kompetence rozvíjíme:

- umožňujeme žákům prezentovat své názory a výsledky práce;
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků;
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali a obhajovali své názory a postoje;
- vedeme žáky k dodržování jazykové a stylistické normy, k používání odborné terminologie, slušnému vyjadřování a kultivovanému projevu;
- organizujeme různé akce, při nichž žáci komunikují s různými lidmi.

Personální a sociální kompetence rozvíjíme:

- vedeme žáky k podílení se na vytváření a dodržování pravidel práce v týmu a vzájemného soužití;
- podporujeme účelné diskuze žáků ve skupinách a vedeme je k respektování názorů druhých;
- umožňujeme žákům se zapojit do celoškolských akcí – Dny otevřených dveří;
- podporujeme seberealizaci žáků v mimoškolních aktivitách;
- pozitivním hodnocením podporujeme sebedůvěru i samostatný rozvoj žáka;
- umožňujeme žákům sebehodnocení.

Občanské kompetence a kulturního povědomí rozvíjíme:

- vedeme žáky k respektování druhých lidí a k uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému a psychickému násilí;
- vedeme žáky k chápání a respektování zákonů, společenských norem, k uvědomování si svých práv a povinností dodržováním vnitřních pravidel školy i třídy;
- tříděním odpadu a spoluprací se středisky environmentální výchovy vedeme k respektování požadavků na kvalitu životního prostředí;
- návštěvami historických památek, společenských, kulturních akcí vytváříme u žáků pozitivní postoje ke kulturnímu dědictví českého národa, k národním tradicím;
- reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění.

Kompetence k pracovnímu uplatnění rozvíjíme:

- umožňujeme žákům, aby se seznámili s reálným pracovním prostředím, s potenciálními zaměstnavateli;
- podporujeme využívání znalostí a dovedností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech k profesnímu uplatnění;
- vedeme žáky k prezentaci na trhu práce;
- zařazováním průřezových témat do výuky pomáháme rozvíjet jejich představu o požadavcích zaměstnavatelů, pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru.

Matematické kompetence rozvíjíme:

- vedeme žáky k aplikaci matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- zařazujeme metody, které rozvíjejí matematické dovednosti.

Digitální kompetence rozvíjíme:

- umožňujeme žákům pracovat s digitálními zařízeními, aplikacemi ve školním a pracovním prostředí;
- vedeme žáky k systematickému používání školního online výukového prostředí (například vkládáním studijních materiálů);
- podporujeme komunikaci žáků s učiteli elektronickou poštou, prostřednictvím školního informačního systému Edookitu;
- klademe důraz na etické chování v prostředí elektronické komunikace;
- podporujeme žáky při využívání digitálních technologií pro plnění základních odborných úkolů;
- vedeme žáky k uvědomění si negativních dopadů využívání digitálních technologií s ohledem na serióznost získaných informací, bezpečnost a možnost zneužití osobních údajů i zdravotní rizika související s prací s digitálními technologiemi.

Odborné kompetence dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky k dodržování předpisů BOZP a PO, hygienických předpisů, k používání ochranných pracovních prostředků, pomůcek v odborných učebnách i smluvních pracovištích odborného výcviku. Žáky pravidelně proškolujeme v oblasti bezpečného chování v učebnách i v budově školy.

Odborné kompetence usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky ke znalosti a dodržování standardů kvality poskytovaných služeb, žáci poskytují klientům péči v co nejvyšší kvalitě a zohledňují požadavky klientů, kompetenci rozvíjíme v rámci praktického vyučování ve škole a při realizaci obslužné péče v sociálním zařízení.

Odborné kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky k hospodárnému nakládání s pracovními prostředky, pomůckami, vodou a energiemi, odpady a jinými materiály, kompetence je rozvíjena ve výuce přírodovědných předmětů a předmětů odborných.

Odborné kompetence poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky, aby pomáhali mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládání běžných úkonů, při přípravě a poskytování stravy, při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;

- rozvíjíme u žáků manuální dovednosti a odborné znalosti prostřednictvím praktického vyučování ve škole, později v reálném pracovním prostředí v předmětu odborný výcvik, který má význam pro procvičení úkonů obslužné péče a nácviku komunikačních dovedností žáků;
- vedeme žáky k respektování osobnosti klienta a jeho práv, k vhodné komunikaci, taktnímu a empatickému jednání.

Odborné kompetence spolupracovat při zajišťování sociálních služeb rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky v teoretickém i v praktickém vyučování k získávání přehledu o formách a zařízeních sociálních služeb a podmínkách poskytování sociálních služeb;
- zařazujeme do výuky odborné přednášky, které se týkají problematiky nepříznivých sociálních situací (závislosti, šikany, nezaměstnanosti);
- připravujeme žáky, aby uměli komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, jednali v souladu s profesně etickými zásadami.

Odborné kompetence pomáhat při zajišťování chodu domácností rozvíjíme tak, že:

- vedeme žáky k tomu, aby pomáhali při zajišťování stravy (příprava jednoduchých pokrmů), zajišťovali základní péči o prádlo, oděvy a bytové textilie, prováděli běžný úklid v domácnosti, zajišťovali nákup a další běžné služby, pomáhali klientům v kontaktu s venkovním prostředím.

Odborné kompetence podílet se na realizaci a organizaci úklidu v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních rozvíjíme tak, že:

- žáci se podílí v rámci odborného výcviku na jednorázových a pravidelných úklidových pracích (denní, týdenní, generální úklid), dodržují hygienické požadavky pro sociální zařízení (dezinfekční řád pracoviště, BOZP při manipulaci s chemickými dezinfekčními látkami, úklidovými pomůckami a stroji).

Odborné kompetence připravovat jednoduché pokrmy a nápoje, dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě rozvíjíme tak, že:

- žáci si připravují ve cvičné kuchyni jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně podle receptury, provádí sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů, skladují suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky, dodržují osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností.

Odborné kompetence ovládat šití a opravy prádla a bytových doplňků rozvíjíme tak, že:

- žáci v hodinách odborného výcviku ve cvičné prádelně provádí základní údržbu šicího stroje, opravují prádlo a oděvy (zašívání, začišťování); zhotovují jednoduché výrobky.

Odborné kompetence ovládat praní a žehlení prádla a oděvů rozvíjíme tak, že:

- v rámci odborného výcviku ve cvičné nebo školní prádelně si žáci prakticky procvičují třídění prádla a oděvů pro praní podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění, používají vhodné prací prostředky, odstraňují skvrny běžně dostupnými prostředky, obsluhují pod vedením učitele odborného výcviku prací, sušicí a žehlicí stroje, dodržují osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu třídění, praní, sušení, žehlení, skládání a expedici prádla;
- organizujeme pro žáky exkurze do provozů prádelen.

3.5 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je nedílnou součástí všeobecného a odborného vzdělávání žáků. Odráží se v demokratickém klimatu školy, komunikaci s rodiči a veřejností. Přípravuje žáky na život v moderní demokratické a občanské společnosti. Téma buduje občanskou gramotnost žáků, vedoucí k osvojení si pozice odpovědného aktivního občana a zaměřuje se na etickou výchovu, která vede žáky k občanským ctnostem (humanita, odpovědnost, pomoc, spolupráce, angažovanost nejen pro vlastní prospěch).

Cílové zaměření tématu

Hlavním cílem průřezového tématu je vytváření a upevňování postojů, návyků a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování demokracie a život v demokratické společnosti. Při výchově k demokratickému občanství je významné dostatečně rozvíjet klíčové kompetence.

Realizace tématu

Realizace tématu se uskutečňuje:

- besedami s přizvanými odborníky;
- školními projekty;
- zapojením se do mimoškolních aktivit (Bílá pastelka, Světluška);
- odborným výcvikem žáků;
- exkurzemi (státní instituce).

Zásadní úlohu při realizaci průřezových témat mají předměty občanská výchova, český jazyk, literatura a psychologie, které vedou žáky ke kritickému myšlení, k uvědomění si kulturní identity, k odpovědnosti vůči sobě i společnosti a k účasti na veřejném životě.

Přehled o realizaci obsahu témat Občan v demokratické společnosti v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový celek	Předměty	Realizace v ročnících		
		1.	2.	3.
osobnost a její rozvoj;	Český jazyk	x	x	x
	Literatura		x	x
	Péče o zdraví		x	
	Zdravověda	x		
	Občanská výchova	x	x	x
	Psychologie		x	
	Matematika	x		
	Základy pečovatelské práce	x	x	x
	Informatika	x		
	Odborný výcvik	x	x	x
komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;	Český jazyk	x	x	x
	Literatura		x	x
	Teorie přípravy pokrmů	x		
	Teorie šití a opravy prádla		x	
	Občanská výchova	x	x	x
	Psychologie		x	x
	Základy pečovatelské práce	x	x	x

		Matematika		X	
		Odborný výcvik	X	X	X
společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství;		Literatura		X	X
		Občanská výchova	X	X	X
		Psychologie		X	X
		Matematika		X	
stát, politický systém, politika, soudobý svět;		Občanská výchova		X	
masová média;		Český jazyk		X	X
		Literatura			X
		Matematika			X
		Péče o zdraví		X	
		Informatika	X		
		Občanská výchova		X	
morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;		Epidemiologie a hygiena	X		
		Občanská výchova			X
		Odborný výcvik			X
potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.		Občanská výchova			X

Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje. Zahrnuje v sobě systém znalostí o zákonitostech přírody a o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních i regionálních problémech lidstva a o možnostech a způsobech jejich řešení.

Cílové zaměření tématu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky znalostmi a sociálně-komunikativními dovednostmi, které jim pomohou vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí. Důležitým cílem je vytváření hodnot a postojů žáků ve vztahu k životnímu prostředí.

Realizace tématu

Realizace tématu se uskutečňuje:

- spoluprací se středisky environmentální výchovy (výukové programy, pracovní dílny, projekty, exkurze, besedy);
- tříděním odpadu ve škole (papír, plasty);
- estetickou úpravou prostředí školy;
- exkurzemi do provozů a zařízení ovlivňujících životní prostředí v regionu;
- školními projekty.

Zásadní úlohu při realizaci průřezových témat mají předměty občanská výchova, zdravotní výchova, epidemiologie a hygiena, základy pečovatelské práce, které vedou žáky k pochopení zásadního

významu přírody a životního prostředí pro člověka a pomáhají žákům budovat systém postojů a hodnotové orientace v duchu udržitelného rozvoje a ekologie.

Přehled o realizaci obsahu témat Člověk a životní prostředí v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících		
		1.	2.	3.
biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);	Epidemiologie a hygiena	x		
současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);	Speciální péče	x	x	
	Teorie praní a žehlení		x	
	Péče o zdraví		x	
	Teorie přípravy pokrmů	x		
	Teorie šití a opravy prádla		x	
	Zdravověda	x		
	Psychologie			x
	Matematika	x		
	Základy pečovatelsví	x	x	x
	Odborný výcvik	x	x	x
možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).	Český jazyk			x
	Literatura			x
	Teorie úklidových prací		x	
	Informatika	x	x	

Člověk a svět práce

Charakteristika tématu

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a profesní seberealizaci. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Cílové zaměření tématu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
komunikační dovednosti a sebe prezentace;
otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Realizace tématu

Realizace tématu se uskutečňuje:

- spoluprací s úřadem práce (besedou, exkurzí);
- besedami s přizvanými odborníky z praxe;
- exkurzemi v zařízeních sociálních služeb;
- odborným výcvikem žáků v reálných pracovních podmínkách;
- školními projekty;
- asistovanou praxí v rámci tranzitního programu.

Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem, této oblasti je potřeba se věnovat systematicky po celou dobu vzdělávání. Výuka tematických okruhů je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Zásadní úlohu při realizaci průřezových témat mají předměty občanská výchova, základy pečovatelské práce, odborný výcvik a matematika, které vedou žáky ke schopnosti reálně posuzovat možnosti pracovního uplatnění v souvislosti s dynamikou ekonomických a technologických změn. Ukazují význam profesní mobility a celoživotního učení a sebevzdělávání.

Přehled o realizaci obsahu témat Člověk a svět práce v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících		
		1.	2.	3.
Individuální příprava na pracovní trh sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení; písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení; vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení; aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu	Český jazyk	x	x	x
	Literatura		x	x
	Psychologie			x
	Matematika	x		
	Základy pečovatelské práce			x
Svět vzdělávání význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart; formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy,	Speciální péče	x	x	
	Český jazyk	x	x	x
	Literatura			x
	Epidemiologie a hygiena	x		
	Teorie úklidových prací		x	
	Psychologie			x
	Informatika		x	x
	Základy pečovatelské práce			x

rekvalifikace; ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce				
Svět práce trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů; nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí; technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností; pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností; zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	Teorie praní a žehlení		x	
	Teorie přípravy pokrmů	x		
	Teorie šití a opravy prádla		x	
	Zdravověda	x		
	Matematika			x
	Základy pečovatelské			x
	Odborný výcvik	x	x	x
Podpora státu ve sféře zaměstnanosti služby kariérového poradenství; zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.	Český jazyk			x
	Matematika			x

Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků, ale i jejich postojů a hodnot, je využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby žáci dokázali bezpečně s nimi pracovat a rozpoznali možnosti a rizika jejich využití.

Cílové zaměření tématu

Hlavním cílem průřezového tématu je začlenit digitální technologie do výuky, vybavit žáky digitálními kompetencemi, jejich charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení problémů ve všech oblastech vzdělávání.

Realizace tématu

Pro realizaci tématu se využívá technická podpora - dvě počítačové učebny, každá je vybavena počítačovými stanicemi, tiskárnou a scannerem a v jedné je i 3D tiskárna. Zrakově postižení žáci využívají hlasový program NVDA nebo nastavením operačního systému v sekci usnadnění a to lupu, kontrastní motivy, předčítání, ukazatel myši, velikost textu. K dispozici je i braillovský řádek.

Dále se využívá podpora personální – kvalifikovaní učitelé k výuce předmětu informační a komunikační technologie, kteří se průběžně vzdělávají a aktualizují své znalosti a dovednosti.

Realizace tématu se uskutečňuje:

- ve výuce předmětu informatika;
- školními projekty;
- začleněním digitálních technologií do výuky všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů.

3.6 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Kritéria hodnocení

Hodnocení žáků se řídí Školním řádem, jehož součástí jsou Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků střední školy. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací i slovním hodnocením. Žáci jsou slovně hodnoceni v předmětu speciální péče i v ostatních předmětech, pokud to stanovuje Školní řád.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení. Pokud je žák hodnocen slovně, na vysvědčení je uvedeno slovní hodnocení.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci rozličných metod, forem a prostředků hodnocení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevu, výkonu, písemnosti, praktické činnosti, výrobku. Hodnocení a klasifikace musí být provázena vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Při hodnocení musíme mít na zřeteli motivační funkci. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami volí učitel vhodné formy zkoušení, při hodnocení výsledků vzdělávání postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení. Učitel výsledky hodnocení a klasifikace zaznamenává průběžně do školního informačního systému Edookitu. Každý žák a zákonný zástupce má nastaven přístup do Edookitu k výsledkům klasifikace. Zákonný zástupce je vždy včas informován třídním učitelem o výrazné změně chování a prospěchu žáka.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka;
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, pohybové);
- analýzou výsledků činností žáka;
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky školského poradenského zařízení;
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Při klasifikaci výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech teoretického charakteru se hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah znalostí, schopnost uplatňovat osvojené poznatky při řešení úkolů, kvalita myšlení, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost a výstižnost.

Klasifikační stupně

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických, praktických úkolů. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně a přesně. Osvojené poznatky a dovednosti uplatňuje při řešení úkolů podle menších podnětů učitele. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti a přesnosti osvojení si požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení úkolů potřebuje podněty učitele, často se dopouští chyb. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Je schopen studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti a přesnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických, praktických úkolů je nesamostatný a dopouští se závažných chyb. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké obtíže.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil ucelně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických, praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Své vědomosti nedovede uplatnit ani s podněty učitele. Nedovede samostatně studovat.

Při klasifikaci ve vyučovaných předmětech praktického zaměření se hodnotí:

vztah k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost. Při hodnocení výsledků vzdělávání v předmětech praktického zaměření převládá slovní hodnocení a sebeevaluace žáka.

Klasifikační stupně

Stupeň 1 (výborný)

Žák projevuje kladný vztah k praktickým činnostem, praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně, uplatňuje získané dovednosti a návyky. Dopouští se jen menších chyb. Dodržuje předpisy BOZP.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k praktickým činnostem. Je samostatný, ale s menší jistotou využívá získaných poznatků v praktické činnosti. Výsledky práce mají pouze drobné nedostatky. Dodržuje předpisy BOZP. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje kladný vztah k praktickým činnostem, s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky v praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a potřebuje občasnou pomoc učitele. Vlastní práci si organizuje méně účelně. Dodržuje předpisy BOZP. Překážky v práci překonává s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu k praktickým činnostem. Teoretické poznatky využívá jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Potřebuje soustavnou pomoc učitele. Má nedostatky v dodržování předpisů BOZP. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Práci na

pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti, nerespektuje předpisy BOZP.

Způsoby hodnocení: klasifikace i slovní hodnocení (slovní hodnocení stanovuje Školní řád)
Tabulky slovního hodnocení předmětu speciální péče a slovního hodnocení předmětů na vysvědčení jsou uvedeny níže.

Hodnocení předmětu speciální péče – slovní hodnocení

Výborný	Chvalitebný	Dobrý	Dostatečný	Nedostatečný
Je aktivní.	Potřebuje k učení a práci podněty, na otázky odpovídá správně.	Potřebuje k učení a práci mnoho podnětů.	Potřebuje stále podněty, je málo aktivní.	Je pasivní.
Plní zadané úkoly samostatně a spolehlivě.	Zadané úkoly plní většinou samostatně.	Částečně plní zadané úkoly.	Zadané úkoly dokáže splnit pouze s trvalým vedením.	Nezvládá zadané úkoly ani s pomocí učitele.
Pracuje se zájmem a chutí.	O práci jeví zájem, snaží se, učí se samostatně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost.	Žák vykazuje sníženou motivaci k učení.	O práci projevuje minimální zájem.	O práci dosud neprojevuje zájem.
Získané vědomosti a dovednosti uplatňuje do praxe s jistotou.	Získané vědomosti a dovednosti uplatňuje do praxe s menší jistotou.	Při aplikaci vědomostí a dovedností se dopouští chyb, v myšlení se projevuje malá samostatnost.	Při aplikaci vědomostí a dovedností se dopouští podstatných chyb.	Nedokáže aplikovat vědomosti a dovednosti v praxi.
Dokáže pracovat téměř bezchybně.	Pracuje s menší chybovostí.	Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.	Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele částečně korigovat.	Podstatnější nepřesnosti a chyby nedovede ani za pomoci učitele korigovat.
Dosahuje stanovených cílů v učení.	Dosahuje stanovených cílů v učení s menšími nedostatky.	Má obtíže s dosahováním stanovených cílů v učení.	Má velké obtíže s dosahováním stanovených cílů v učení.	Nedosahuje stanovených cílů v učení.
Ovládá bezpečně.	Ovládá téměř bezpečně.	Podstatně ovládá.	Ovládá s podstatnými chybami.	Neovládá.

Slovní hodnocení předmětů na vysvědčení

Oblast hodnocení	Výborný	Chvalitebný	Dobrý	Dostatečný	Nedostatečný
Ovládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem	Učivo předepsané školním vzdělávacím programem ovládá bezpečně.	Učivo předepsané školním vzdělávacím programem ovládá.	Učivo předepsané školním vzdělávacím programem v podstatě ovládá.	Učivo předepsané školním vzdělávacím programem ovládá částečně a má značné mezery ve vědomostech.	Učivo předepsané školním vzdělávacím programem neovládá.
Úroveň myšlení	V úrovni myšlení je žák pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti.	V úrovni myšlení žák uvažuje celkem samostatně.	V úrovni myšlení je žák méně samostatný.	V úrovni myšlení je žák nesamostatný.	V úrovni myšlení žák nezvládá odpovídat správně ani na návodné otázky.
Úroveň vyjadřování	Vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně.	Vyjadřuje se celkem výstižně.	Vyjadřuje své myšlenky s malými obtížemi (ne dost přesně).	Vyjadřuje své myšlenky s velkými obtížemi.	Nezvládá vyjádřit své myšlenky ani s pomocí návodných otázek.
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	Vědomosti a dovednosti užívá spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou.	Vědomosti a dovednosti dovede používat při řešení úkolů, dopouští se pouze menších chyb.	Řeší úkoly s pomocí učitele a dokáže odstranit chyby.	Žák při řešení úkolů dělá podstatné chyby, s jejich odstraněním má velké potíže.	Žák nedokáže řešit praktické úkoly ani za pomoci učitele.
Píle a zájem o učení	Žák je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem.	Žák se učí svědomitě.	Žák k učení a práci nepotřebuje větší podněty.	Žák vykazuje malý zájem o učení, potřebuje stále podněty.	Žák nevykazuje žádný zájem o učení i přes podněty a pomoc od učitele.

3.7 Organizace přijímacího řízení

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků do prvního ročníku se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a prováděcími právními předpisy. Ke vzdělávání ve střední škole lze přijmout uchazeče, který splnil níže uvedené podmínky:

- splnil povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončil základní vzdělávání;
- prokáže splnění podmínek zdravotní způsobilosti, a to v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů;
- doloží doporučení školského poradenského zařízení (SPC či PPP) ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;
- úspěšně vykonal školní přijímací zkoušku.

Forma přijímacího řízení

Rozhovor z českého jazyka, písemná zkouška z matematiky.

Obsah přijímacího řízení

Školní přijímací zkouška má dvě části. První část probíhá formou rozhovoru z českého jazyka a druhá část formou písemné zkoušky z matematiky. Obsah a rozsah přijímací zkoušky odpovídá rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání.

Kritéria přijetí žáka

Ředitel školy stanoví jednotná kritéria přijímání, způsob hodnocení jejich splnění a předpokládaný počet přijímaných uchazečů. Tyto informace jsou každoročně zveřejňovány na webových stránkách školy v zákonem stanovených lhůtách pro každé kolo přijímacího řízení. Informace o aktuálním přijímacím řízení poskytují pověřeni pracovníci školy. Hodnocení výsledků přijímacího řízení probíhá na základě vyhodnocení splnění kritérií přijímacího řízení. Žáci jsou přijati v pořadí dle počtu dosažených bodů ve školní přijímací zkoušce. Hranici úspěšnosti ve školní přijímací zkoušce, pro přijetí ke vzdělávání na střední škole, stanoví ředitelka školy.

3.8 Charakteristika obsahu i formy ZZ

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou dle Jednotného zadání závěrečné zkoušky pro příslušný obor. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Témata závěrečné zkoušky, zejména praktické, jsou stanovena nejméně ze 2/3 z obsahového okruhu Pečovatelské práce, Zbývající část témat stanoví ředitel školy z jednoho z následujících obsahových okruhů: Úklidové práce, Příprava pokrmů, Šití a opravy prádla a bytových doplňků, Praní a žehlení prádla. Závěrečná zkouška se skládá ze tří částí:

- písemné
- praktické
- ústní

3.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazeni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Žáci mají právo na poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného ve školském zákoně č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání §16 a z výčtu uvedeném ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Podpůrná opatření realizujeme my jako škola pro tyto účely zřízená.

Naše škola dle zřizovací listiny, dodatku č. 14 s platností od 1. 2. 2019 poskytuje žákům střední vzdělávání v odborném učilišti zřízeném podle §16 odst. 9 zákona pro žáky s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami a autismem.

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří iniciace aktivit vedoucích k vylepšení sociálního klimatu školy - posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Činnost Školního poradenského pracoviště představuje komplexní poradenskou službu žákům, jejich rodičům a pedagogům, která vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č. 97/2016 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Aktivitu ŠPP zajišťuje školní psycholog, výchovný a kariérový poradce a školní metodik prevence sociálně patologických jevů.

Při vzdělávání žáků v naší škole poskytujeme tato podpůrná opatření:

- a) poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení zřízeného při škole;
- b) úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování středního vzdělávání;
- c) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek;
- d) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu;
- e) využití asistentů pedagoga ve výuce;
- f) stavební úpravu budovy školy;
- g) prodloužení délky vzdělávání;
- h) uvolnění ze závažných důvodů z vyučování některého předmětu.

Při poskytování podpůrných opatření žákům se řídíme stanoveným stupněm podpůrných opatření v doporučení ŠPZ.

1. Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Ve škole se vzdělávají žáci s mentálním postižením. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky;
- úpravy obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravy organizace výuky;
- individuální vzdělávací plán;
- hodnocení, která vychází ze zjištěných specifík žáka;
- zajištění výuky předmětu speciální péče, který je součástí učebních osnov a tento předmět řadíme do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je rozvoj kognitivních schopností, kde je práce s žáky založena na metodě instrumentálního obohacování prof. Reuvena Feuersteina);
- úpravy podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravy podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- asistenta pedagoga.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- úpravy textů a zápisů pro výuku;
- názorné didaktické manipulační pomůcky;
- v textu zvýraznění klíčových slov.

2. Vzdělávání žáků se zrakovým postižením

Ve škole se vzdělávají žáci se zrakovým postižením. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky;
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky;
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění speciálně pedagogické intervence výukou předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov;
- zajištění individuální speciálně pedagogické péče určeným pedagogem v oblasti prostorové orientace;
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- asistenta pedagoga.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- učebnice a studijní materiály v bodovém písmu, ve zvětšeném písmu, v elektronické podobě;
- výukové materiály (pomůcky) v reliéfní podobě;
- ozvučený notebook, televizní lupy, Pichtův psací stroj;
- speciální technické a materiální vybavení (počítače s hlasovým výstupem, braillovský řádek);
- vhodné osvětlení pracovního místa;
- pomůcky pro výuku tělesné výchovy (ozvučené míče);
- vodící lišty umístěné po škole;
- klávesnice pro slabozraké;

- kalkulátor s hlasovým výstupem;
- braillovská tiskárna a papír.

3. Vzdělávání žáků s tělesným postižením

Ve škole se vzdělávají žáci s tělesným postižením. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky;
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky;
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je rehabilitační cvičení v hodinách tělesné výchovy);
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- asistenta pedagoga;
- bezbariérový přístup do budovy školy a po škole.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- stoly výškově a úhlově nastavitelné;
- protiskluzová podložka;
- židle s pevnou podnožkou;
- stůl vhodný k vozíku;
- schodolez;
- nástavce na WC;
- polohovací sedačka.

4. Vzdělávání žáků se sluchovým postižením

Ve škole se vzdělávají žáci se sluchovým postižením. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky (speciální formy zkoušení);
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky (vhodné individuální tempo učení);
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence ;
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- přepisovatele pro neslyšící;
- tlumočníka českého znakového jazyka;
- asistenta pedagoga.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- úprava místnosti;
- speciální učební texty v elektronické podobě.

5. Vzdělávání žáků se závažnými vadami řeči

Ve škole se vzdělávají žáci se závažnými vadami řeči. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky (speciální formy zkoušení);
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky (vhodné individuální tempo učení);
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je logopedie);
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- asistenta pedagoga.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- pomůcky pro rozvoj řečových funkcí.

6. Vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami učení

Ve škole se vzdělávají žáci se závažnými vývojovými poruchami učení. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky (speciální formy zkoušení);
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky (vhodné individuální tempo učení);
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je rozvoj kognitivních schopností, kde je práce s žáky založena na metodě instrumentálního obohacování prof. Reuvena Feuersteina);
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání.

Poskytované pomůcky (kompenzační a speciální):

- speciální úpravy textů a zápisů pro výuku matematiky;
- speciální úpravy textů a zápisů pro výuku českého jazyka a literatury;
- v textu zvýraznění klíčových slov;
- přehledy učiva.

7. Vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování

Ve škole se vzdělávají žáci se závažnými vývojovými poruchami chování. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky (speciální formy zkoušení);
- úpravy obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravy organizace výuky (vhodné individuální tempo učení);
- individuální vzdělávací plán;
- hodnocení, která vychází ze zjištěných specifík žáka;
- zajištění výuky předmětu speciální péče, který je součástí učebních osnov a tento předmět řadíme do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je rozvoj kognitivních schopností, kde je práce s žáky založena na metodě instrumentálního obohacování prof. Reuvena Feuersteina);
- úpravy podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravy podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- pomůcky pro podporu pozornosti;
- úprava pracovního prostředí;
- přehledy učiva;
- v textu zvýraznění klíčových slov;
- pomůcky pro relaxaci.

8. Vzdělávání žáků se souběžným postižením více vadami

Ve škole se vzdělávají žáci se souběžným postižením více vadami. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky;
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence ;
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání;
- asistenta pedagoga;
- stavební úpravy budovy školy i učebny.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální) se kombinují dle obtíží žáků.

9. Vzdělávání žáků s autismem

Ve škole se vzdělávají žáci s autismem. Poskytujeme:

- úpravy metod výuky (speciální formy zkoušení);
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- úpravu organizace výuky (vhodné individuální tempo učení);
- individuální vzdělávací plán;
- při hodnocení se zohledňuje stupeň a míra postižení;
- zajištění výuky předmětu Speciální péče, který je součástí učebních osnov a řadíme tento předmět do speciálně pedagogické intervence (nedílnou součástí je rozvoj kognitivních schopností, kde je práce s žáky založena na metodě instrumentálního obohacování prof. Reuvena Feuersteina);
- úpravu podmínek při přijímání žáků ke vzdělávání;
- úpravu podmínek při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou;
- prodloužení délky vzdělávání.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- laminovací fólie;
- názorné pomůcky.

Individuální vzdělávací plán pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- 1) Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení. Je to závazný dokument pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- 2) IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a informovaný souhlas zletilého žáka či zákonného

zástupce žáka. Zpracovává se ve spolupráci se školským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

- 3) IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících, kteří se na vzdělávání žáka podílejí a jméno pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Dále IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně o úpravě očekávaných výstupů vzdělávání žáka.
- 4) IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.
- 5) Třídní učitel projedná se zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka doporučení ŠPZ, vysvětlí možné důsledky a změny ve vzdělávání žáka dle IVP. Ve spolupráci se všemi vyučujícími žáka a pod metodickým vedením výchovného poradce IVP vypracuje, zodpovídá za jeho tvorbu. V průběhu celého školního roku pak koordinuje jeho plnění, pokud je potřeba vypracuje spolu s ostatními vyučujícími plán konzultací a zkoušení na dané pololetí.
- 6) Pro sestavení IVP je připraven formulář, který je k dispozici v dokumentech školy ve složce „IVP“ a je v souladu se vzorem IVP uvedeným v příloze vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- 7) Obsah IVP je projednán se zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka, který jej následně podepíše a posléze obdrží tištěnou kopii projednaného IVP. Elektronická verze IVP je uložena v Dokumentech školy ve složce „IVP“ a jsou s ním seznámeni všichni vyučující žáka.
- 8) Projednaný a podepsaný IVP předá třídní učitel výchovnému poradci, ten spolupracuje se školským poradenským zařízením, zajišťuje součinnost při vyhodnocování IVP.

3.10 Zabezpečení výuky žáků nadaných

Cílem školy je podchytit také nadané žáky, všestranně je podporovat a cílevědomě, soustavně s nimi pracovat. Za nadaného žáka považujeme žáka, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Těmto žákům poskytujeme:

- úpravy metod a postupů ve výuce (náročnější metody a postupy);
- úpravu obsahu a výstupů vzdělávání;
- individuální přístup (zadávání zvláštních úloh, zajímavých řešení, řešení problému, vyhledávání zajímavostí);
- využívat samostudium;
- intenzivně pracovat s informačními a komunikačními technologiemi;
- uplatňovat skupinovou výuku a týmovou práci (jako vedoucí i jako členové);
- využití kroužků, knihovny, internetu (k rozšiřování jejich zájmů a dovedností);
- účast na projektech (jsou zpravidla vedoucí skupin, organizují a řídí své spolužáky);
- účast na soutěžích;
- konzultace nad rámec výuky v konzultačních hodinách učitele;
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu;
- možnost přerazení do vyššího ročníku na základě zkoušek.

Poskytované pomůcky (kompenzační i speciální):

- lupa;
- digitální fotoaparát;
- mapy;
- laminátor a laminovací fólie;
- odborné knihy a časopisy včetně elektronických.

Vyšetření žáka ve ŠPZ z důvodu diagnostiky mimořádného nadání doporučuje třídní učitel. Podnět k vyšetření mohou dát třídnímu učiteli i ostatní vyučující žáka nebo jeho zákonný zástupce. Pokud ŠPZ mimořádné nadání žáka potvrdí, může být žák vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu – podrobněji viz Individuální vzdělávací plán pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.11 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávacích činnostech. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana je podrobně zpracována v dokumentech školy. Jedná se o tyto dokumenty:

- školního řád;
- provozní řady odborných učeben;
- pokyn k výuce tělesné výchovy;
- pokyn k pořádání a konání lyžařského kurzu;
- pokyn k odbornému výcviku;
- pokyn k zajištění dohledu nad žáky při akcích a činnostech mimo školu;
- pokyn k zajištění dohledu nad žáky ve škole a v jejím okolí.

Všechny uvedené dokumenty vycházejí z platných právních předpisů, zejména:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení;
- Zákon o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami č. 379/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žáci mají právo na bezpečnost a ochranu zdraví během školního vyučování a na školních akcích. Škola má zpracovány osnovy poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví a žáci jsou podle nich poučováni na začátku i v průběhu školního roku. Na začátku školního roku jsou prokazatelným způsobem seznámeni s dokumenty k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a to jak při nástupu žáka, tak i opakovanými školeními během studia. Náplň školení tvoří školní řád, prevence rizik ve školství, pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti (zejména provozní řady učeben), povinnost hlášení školních úrazů, obsluha elektrických zařízení a poskytování osobních ochranných pomůcek.

Dále jsou žáci proškoleni v oblasti požární ochrany. Školení probíhá opakovaně během doby studia, a to jednou za rok. Školení provádí třídní učitel, který sám byl proškolen, a záznamy o proškolení žáků jsou založeny v třídní dokumentaci jednotlivých tříd.

Jedenkrát za rok je vyhlášen na škole cvičný požární poplach, kdy evakuace žáků probíhá správnými únikovými cestami a žáci musí dostatečně rychle opustit prostor školy.

Škola zabezpečuje odborný dohled a přímý pedagogický dozor při teoretickém i praktickém vzdělávání a při školních aktivitách mimo vyučování. Před zahájením praktického vyučování na smluvních pracovištích jsou žáci podrobně proškoleni o BOZP a seznámeni s riziky spojenými s výkonem práce s přihlédnutím ke specifickým konkrétního pracoviště nebo pracovního úseku. V odborných učebnách se dbá na nutnost používání ochranných pomůcek a dodržování provozních řádů. Registrovány a evidovány jsou veškeré školní úrazy i jejich odškodňování, je vedena statistika školní úrazovosti.

Škola zabezpečuje ochranu žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy podle aktuálně zpracovaného Minimálního preventivního programu.

Jedenkrát za rok je vyhlášen na škole cvičný požární poplach, kdy evakuace žáků probíhá správnými únikovými cestami a žáci musí dostatečně rychle opustit prostor školy.

3.12 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, která se řídí právními předpisy v platném znění. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

4. Učební plán

4.1 Učební plán – týdenní dotace

Název ŠVP:

Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělání:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

Délka a forma vzdělávání:

tříleté denní

Platnost:

1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Vzdělávací oblast a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku			Týdenní dotace (celkem+disponibilní)
	1.	2.	3.	
POVINNÉ PŘEDMĚTY	32	32	32	
Jazykové vzdělávání	1	1	0+1	2+1
Český jazyk	1	1	0+1	2+1
Občanský vzdělávací základ	1	1	1+1	3+1
Občanská výchova	1	1	1+1	3+1
Matematické vzdělávání	1	1	1	3
Matematika	1	1	1	3
Estetické vzdělávání	0	1	0+1	1+1
Literatura	0	1	0+1	1+1
Vzdělávání pro zdraví	1+1	1+2	1+1	3+4
Tělesná výchova	1+1	1+1	1+1	3+3
Péče o zdraví	0	0+1	0	0+1
Informatické vzdělávání	1	1	0+1	2+1
Informatika	1	1	0+1	2+1
Pečovatelství	9+2	4+3	22+2	35+7
Epidemiologie a hygiena	2	0	0	2
Zdravověda	2	0	0	2
Psychologie	0	1	0+1	1+1
Základy pečovatelství	2	1+1	1+1	4+2
Odborný výcvik	3+2	2+2	21	26+4
Úklidové práce	0	4	0	4
Teorie úklidových prací	0	1	0	1
Odborný výcvik	0	3	0	3
Příprava pokrmů	8+6	0	0	8+6
Teorie přípravy pokrmů	2+2	0	0	2+2
Odborný výcvik	6+4	0	0	6+4
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	0	5	0	5
Teorie šití a opravy prádla	0	1	0	1
Odborný výcvik	0	4	0	4
Praní a žehlení prádla a oděvů	0	4+3	0	4+3
Teorie praní a žehlení	0	1	0	1
Odborný výcvik	0	3+3	0	3+3
Podpůrná opatření – předměty speciální péče	0+1	0+1	0	0+2
Speciální péče	0+1	0+1	0	0+2
Celkem hodin	32	32	32	70+26

4.2 Učební plán – rozepsaný podle předmětů

Název ŠVP:

Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělání:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

Délka a forma vzdělávání:

tříleté denní

Platnost:

1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku			Týdenní dotace celkem
	1.	2.	3.	
POVINNÉ PŘEDMĚTY	32	32	32	
Český jazyk	1	1	1	3
Občanská výchova	1	1	2	4
Matematika	1	1	1	3
Literatura	0	1	1	2
Tělesná výchova	2	2	2	6
Péče o zdraví	0	1	0	1
Informatika	1	1	1	3
Epidemiologie a hygiena	2	0	0	2
Zdravověda	2	0	0	2
Psychologie	0	1	1	2
Základy pečovatelsví	2	2	2	6
Teorie úklidových prací	0	1	0	1
Teorie přípravy pokrmů	4	0	0	4
Teorie šití a opravy prádla	0	1	0	1
Teorie praní a žehlení	0	1	0	1
Odborný výcvik	15	17	21	53
Speciální péče	1	1	0	2
Celkem hodin	32	32	32	96

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Praktické dovednosti a činnosti si žáci osvojují v předmětu odborný výcvik. Vyučovací hodina odborného výcviku trvá 60 minut.
2. Časová rezerva je určena k opakování učiva, exkurzím, projektovým dnům, výchovně-vzdělávacím akcím apod. O jejich termínu a náplni ve smyslu platných předpisů rozhoduje ředitel školy.
3. Předmět Speciální péče podporuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Slouží k rozvoji rozumových schopností, paměti, zlepšování orientačních, komunikačních a sociálních dovedností žáků. Podporuje práci s digitálními technologiemi.

4.3 Učební plán – celkové dotace

Název ŠVP:

Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělání:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

Délka a forma vzdělávání:

tříleté denní

Platnost:

1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Vzdělávací oblast a názvy vyučovacích předmětů	Studium			Celkové dotace (celkem+disponibilní)
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
POVINNÉ PŘEDMĚTY	32	32	32	
Jazykové vzdělávání	32	32	0+32	64+32
Český jazyk	32	32	0+32	64+32
Občanský vzdělávací základ	32	32	32+32	96+32
Občanská výchova	32	32	32+32	96+32
Matematické vzdělávání	32	32	32	96
Matematika	32	32	32	96
Estetické vzdělávání	0	32	0+32	32+32
Literatura	0	32	0+32	32+32
Vzdělávání pro zdraví	32+32	32+64	32+32	96+128
Tělesná výchova	32+32	32+32	32+32	96+96
Péče o zdraví	0	0+32	0	0+32
Informatické vzdělávání	32	32	0+32	64+32
Informatika	32	32	0+32	64+32
Pečovatelství	288+64	128+96	704+64	1120+224
Epidemiologie a hygiena	64	0	0	64
Zdravověda	64	0	0	64
Psychologie	0	32	0+32	32+32
Základy pečovatelství	64	32+32	32+32	128+64
Odborný výcvik	96+64	64+64	672	832+128
Úklidové práce	0	128	0	128
Teorie úklidových prací	0	32	0	32
Odborný výcvik	0	96	0	96
Příprava pokrmů	256+192	0	0	256+192
Teorie přípravy pokrmů	64+64	0	0	64+64
Odborný výcvik	192+128	0	0	192+128
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	0	160	0	160
Teorie šití a opravy prádla	0	32	0	32
Odborný výcvik	0	128	0	128
Praní a žehlení prádla a oděvů	0	128+96	0	128+96
Teorie praní a žehlení	0	32	0	32
Odborný výcvik	0	96+96	0	96+96
Podpůrná opatření – předměty speciální péče	0+32	0+32	0	0+64
Speciální péče	0+32	0+32	0	0+64
Celkem hodin	1024	1024	1024	2240+832

4.4 Přehled využití týdnů ve školním roce:

Činnost	1. ročník	2. ročník	3.ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Lyžařský výcvikový kurz	1	0	0
Závěrečná zkouška	0	0	2
Časová rezerva	7	8	6
Celkem týdnů	40	40	40

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP			
Vzdělávací oblasti	Minimální počet vyuč. hodin za vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za vzdělávání		Využití disponibilních hodin
	týdenních	celkový		týdenních	celkový	
Jazykové vzdělávání - český jazyk	2	64	Český jazyk	3	96	1
Občanský vzdělávací základ	3	96	Občanská výchova	4	128	1
Matematické vzdělávání	3	96	Matematika	3	96	
Estetické vzdělávání	1	32	Literatura	2	64	1
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	6	192	3
			Péče o zdraví	1	32	1
Informatické vzdělávání	2	64	Informatika	3	96	1
Pečovatelské vzdělávání	35	1 120	Epidemiologie a hygiena	2	64	
			Zdravověda	2	64	
			Psychologie	2	64	1
			Základy pečovatelské práce	6	192	2
			Odborný výcvik	30	960	4
Úklidové práce	4	128	Teorie úklidových prací	1	32	
			Odborný výcvik	3	96	
Příprava pokrmů	8	256	Teorie přípravy pokrmů	4	128	2
			Odborný výcvik	10	320	4
Šití a oprava prádla a bytových doplňků	5	160	Teorie šití a opravy prádla	1	32	
			Odborný výcvik	4	128	
Praní a žehlení prádla a oděvů	4	128	Teorie praní a žehlení	1	32	
			Odborný výcvik	6	192	3
			Podpůrná opatření – předměty speciální péče			2
			Speciální péče	2	64	
Disponibilní hodiny	26	832	Disponibilní hodiny			26 h rozmístěno
Celkem	96	3 072	Celkem	96	3072	26

6. Učební osnovy

6.1 Učební osnovy - povinné předměty

6.1.1 Český jazyk

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	96 (3)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem jazykového vzdělávání, v první řadě pak v českém jazyce, je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, čtenářskou gramotnost a začlenit jazykové návyky i do mimoškolních souvislostí. Žáci jsou vychovávaní ke kultivovanému jazykovému projevu, což se nemalým dílem odráží i na rozvoji jejich duševního života. K dosažení cíle přispívá i estetické vzdělávání, které současně pomáhá prohlubovat jazykové znalosti a kultivovat jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na znalosti získané v předchozím vzdělávání, prohlubuje je a zaměřuje se především na využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili, že dorozumívat se s lidmi je základní potřebou lidského života;
- rozvíjeli výstižně a jazykově správně své vyjadřování;
- tyto vědomosti a dovednosti dovedli prakticky využívat v písemném a ústním projevu;
- dovedli slušně vystupovat.

Mezipředmětové vztahy

- literatura
- společenská výchova
- občanská výchova
- informatika

Pojetí výuky

Český jazyk je dotován 3 hodinami.

Ve výuce budou využívány následující metody a formy práce:

motivační vyprávění a rozhovor

skupinová diskuse

didaktická hra

projektové vyučování

práce s multimediálními prostředky (dle možností využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule a dalších)

gramatická a stylistická cvičení

doplňovací cvičení, opravy textu

práce s odbornou literaturou

ústní (písemné) opakování učiva – rozličné formy individuální, skupinové, frontální exkurze (knihovna)

Ve výuce se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků v projevu ústním i písemném. V písemném projevu je do určité míry zohledněna i pravopisná správnost. Hodnocení žáků bude prováděno na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám. Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Nejčastěji používanými formami prověřování znalostí a dovedností budou:

ústní zkoušení

didaktické testy

slohová cvičení

ústní referáty

prezentace individuálních i skupinových prací.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat adekvátní techniku učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení; vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úradech);
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuze;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis aj.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- být finančně gramotní.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat a využívat digitální zařízení ve školním a pracovním prostředí;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data a informace v různých formátech v osobní či profesní komunitě a přitom volit takové postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- využívat digitální technologii, a tím si usnadnit práci a zautomatizovat rutinní činnost, a tak zkvalitnit svoji práci.

Odborné kompetence

d) Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům

Žák by měl:

- osvojit si zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči;

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- formulovali své profesní cíle, plánovali a cílevědomě vytvářeli profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- vyhledávali v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovali informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- se efektivně dokázali sebezprezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním;
- získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání, ověřili jejich spolehlivost v jiných zdrojích;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu; - popíše rozdíly mezi spisovnou češtinou a dialektem, slangem a spisovnou češtinou, dialektem a slangem; - zná zásady správné výslovnosti a řídí se jimi; - v písemném projevu využívá znalostí českého pravopisu, pracuje s Pravidly českého pravopisu pro školu a veřejnost; - popíše způsoby obohacování slovní zásoby; - používá adekvátní slovní zásobu včetně odborného názvosloví.	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - evropské a světové jazyky - jazyková kultura - základy českého pravopisu - obohacování slovní zásoby a tvoření slov - slovní zásoba a její rozvrstvení ve vztahu k oboru Pečovatelské služby - odborná terminologie
Žák: - vhodně se prezentuje, dokáže vyjádřit své postoje (neutrální, pozitivní i negativní); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně k tématům, které se ho osobně dotýkají; - přednese krátký prostě sdělovací projev; - vytvoří základní útvary administrativního stylu.	2 Komunikační a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné a jejich základní znaky, postupy a prostředky - životopis, osobní dopis, krátké informační útvary, inzerát - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - seznámí se s chodem veřejné knihovny a ví, jaké informační zdroje v ní může nalézt; - vyhledává bibliografické údaje v on-line katalogu; - zjišťuje jednoduché potřebné informace na internetu; - dokáže vybrat seriózní informační zdroj; - prakticky ovládá jednu z technik čtení; - orientuje se v běžném i jednoduchém odborném textu; - rozliší v textu podstatné informace od nepodstatných; - používá textový editor pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; - pracuje s elektronickými texty pro rozvoj základních čtenářských dovedností; - dokáže se orientovat v textu, porozumět mu a reprodukovat ho.	3 Práce s textem a získávání informací - informatická výchova - knihovny a jejich služby - noviny, časopisy, další periodika, internet - techniky čtení - orientace v textu, rozbor textu - získávání informací z textu (administrativního i odborného)

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje slovní druhy; - určuje základní kategorie u slovních druhů; - rozlišuje věty z hlediska komunikativního; - určuje základní skladební dvojice a další větné členy; - vyjmenuje základní rozdíly mezi souvětím souřadným a podřadným, vyjmenuje souřadící a podřadící spojky; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby.	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - tvarosloví: slovní druhy, zvláštnosti - skladba: větné členy, stavba věty, druhy vět, souvětí
Žák: - vhodně se prezentuje; - vhodně se prezentuje; - vyjadřuje své postoje: neutrální, pozitivní i negativní; - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - sestaví osnovu pro odborný popis, dle ní si připraví mluvní cvičení; - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - napíše vyprávění na zadané téma.	2 Komunikační a slohová výchova - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - komunikační situace a strategie - odborný popis - administrativní styl: žádost - vyprávění - grafická a formální úprava písemných projevů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - čte s porozuměním, využívá alespoň jednu z technik čtení; - orientuje se v textu; - interpretuje běžný text i text, který se týká studovaného oboru; - vybere důležité informace z úředního dopisu i odborného textu; - dokáže vybrat seriózní informační zdroj; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - používá textový editor pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; - pracuje s elektronickými texty pro rozvoj základních čtenářských dovedností; - dokáže se orientovat v textu, porozumět mu a reprodukovat ho.	3 Práce s textem a získávání informací - technika čtení, orientace v textu - rozbor textu - získávání informací z textu běžného, odborného a administrativního

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje věty z hlediska komunikativního; - určuje základní skladební dvojice a další větné členy; - vyjmenuje základní rozdíly mezi souvětím souřadným a podřadným; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků ze skladby.	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - skladba: stavba věty, druhy vět, souvětí
Žák: - vhodně se prezentuje; - vyjadřuje své postoje: neutrální, pozitivní i negativní; - vysvětlí rozdíl mezi kritikou a polemikou; - napíše dle osnovy odborný popis; - napíše žádost a motivační dopis s odpovídající grafickou i formální úpravou; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie.	2 Komunikační a slohová výchova - komunikační situace a strategie - odborný popis - administrativní styl: žádost, motivační dopis, životopis - grafická a formální úprava písemných projevů
Žák: - čte s porozuměním, využívá alespoň jednu z technik čtení; - orientuje se ve výstavbě textu; - má přehled o základních slohových postupech uměleckého stylu; - interpretuje běžný text i text, který se týká studovaného oboru; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a stavbu; - samostatně zpracovává informace; - používá textový editor pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; - pracuje s elektronickými texty pro rozvoj základních čtenářských dovedností; - dokáže se orientovat v textu, porozumět mu a reprodukovat ho.	3 Práce s textem a získávání informací - technika čtení, orientace v textu - rozbor textu - získávání informací z textu běžného, odborného a administrativního

6.1.2 Občanská výchova

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

128 (4)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáka, učí žáky odpovědně jednat nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem, ctít život jako nejvyšší hodnotu, kriticky myslet, nenechat sebou manipulovat a porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

1. ročník: Tematické celky: Člověk v lidském společenství
2. ročník – Tematické celky: Člověk jako občan, Česká republika, Evropa a svět
3. ročník: Tematické celky: Člověk a právo, Člověk a hospodářství,

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk
- literatura
- informatika

Pojetí výuky

výklad a řízený rozhovor

aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet
prezentace výsledků individuální a skupinové práce ústní a písemnou formou
exkurze

Hodnocení výsledků žáků

samostatné vyjadřování, schopnost jasně formulovat svůj názor
důraz na sebehodnocení výsledků práce
schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

Žáci by měli:

mít pozitivní vztah k učení, ovládat adekvátní techniku učení;
ovládat práci s textem, vyhledávat informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

Žáci by měli:

- rozvíjet své vyjadřovací schopnosti;
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostít se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat a využívat digitální zařízení ve školním a pracovním prostředí;

- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data a informace v různých formátech v osobní či profesní komunitě a přitom volit takové postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- využívat digitální technologii, a tím si usnadnit práci a zautomatizovat rutinní činnost, a tak zkvalitnit svoji práci.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním;
- získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřili jejich spolehlivost v jiných zdrojích;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; - vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině; - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot; - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; - sestaví rozpočet jednotlivce a domácnosti, rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, navrhne jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem; - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, posoudí výši úrokových sazeb a na příkladu ukáže rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN (roční procentní sazba nákladů); - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin; - je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, v politice...); - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé	1 Člověk v lidském společenství - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - rozpočet jednotlivce a domácnosti; řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti; většina a menšiny ve společnosti - klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 1.

ČR a Evropy; - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty - efektivně používá digitální technologie při získávání informací.	
---	--

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vyjmenuje základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - popíše příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...); - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky; - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu občan povinnosti; - vyjmenuje nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe; - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; - vyjmenuje základní zásady a principy, na nich je založena demokracie; - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi a etikou), od špatného nedemokratického jednání; - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky.	1 Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím; - média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce, ústava a politický - systém ČR, struktura veřejné správy, - obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby, právo volit - politický radikalismus a extremismus, - aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití; - základní hodnoty a principy demokracie

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; - popíše státní symboly; - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě); - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě aktuální ohniska napětí ve světě; - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem - efektivně používá digitální technologie při získávání informací.	2 Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě - ČR a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; - zjistí z textu smlouvy (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění, půjčky), jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy, a to včetně jejích všeobecných podmínek; - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele; - vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému - popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...).	1 Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR; právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu, práva spotřebitele - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými
Žák: - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období...; - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH...) a klamavé nabídky; - dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; - dovede si zřídit peněžní účet a sleduje pohyb peněz na svém účtu; používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovní listku;	2 Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny) - hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk (v tuzemské a zahraniční měně) - inflace - pojištění (sociální, zdravotní a komerční) - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit; - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci - efektivně používá digitální technologie při získávání informací.	- služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům

6.1.3 Matematika

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

96 (3)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka. Cílem je, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností využívat matematické znalosti a dovednosti v různých životních situacích, a to jak v odborné složce vzdělávání, tak v osobním životě i v budoucím zaměstnání, případně dalším vzdělávání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

efektivně numericky počítat, řešit jednoduché praktické úlohy, používat a převádět jednotky (zejména jednotky délky, hmotnosti a času, jednotky obsahu, povrchu a objemu, rovinného úhlu, rychlosti, měny apod.), vyhodnotit informace kvantitativního charakteru získané z různých zdrojů – grafů, diagramů a tabulek.

Dále je cílem matematického vzdělávání, aby žáci získali pozitivní postoj k danému předmětu, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a vytrvalost.

Charakteristika učiva

Předmět je součástí všeobecného vzdělávání. Učivo procvičuje a prohlubuje matematické znalosti a dovednosti získané žáky na základní škole. Podle vstupních vědomostí žáků vyučující může provést úpravy učiva podle individuálních schopností žáka. Učivo je rozděleno do všech ročníků studia.

V 1. ročníku jsou probírány tematické celky:

- Operace s reálnými čísly
- Mocniny a odmocniny
- Procento a procentová část, jednoduché úrokování

Ve 2. ročníku jsou probírány tematické celky:

- Výrazy a jejich úpravy
- Lineární rovnice
- Planimetrie, Jednotky měření

Ve 3. ročníku jsou probírány tematické celky:

- Výpočty povrchů a objemů těles
- Funkce
- Práce s daty

Řešení matematických úloh vyžaduje celkové posouzení zadání, vhodnou matematickou úpravu a návrh řešení úlohy. Geometrické úlohy rozvíjí prostorovou představivost žáků.

Matematické příklady jsou vybírány s ohledem na pracovní uplatnění žáků, využity jsou příklady z praxe, z běžného života a hospodaření domácnosti.

Mezipředmětové vztahy

- informatika

- občanská výchova
- odborný výcvik

Pojetí výuky

Předmět je náročný z hlediska rozsahu požadovaných teoretických znalostí a matematických dovedností. Učební osnova je zpracovaná pro výuku 1 hodiny týdně. Pro intelektuální a osobnostní rozvoj žáků je důležité propojit znalosti matematiky se zkušenostmi žáků a motivovat je.

Z tohoto pojetí vyplývá používání klasických, aktivizačních i komplexních výukových metod. Z klasických metod budou využity metody:

slovní, vysvětlování, práce s textem,
metody názorně-demonstrační, předvádění a pozorování,
metody dovednostně-praktické, vytváření dovedností, napodobování.

Z aktivizujících metod budou využity metody situační a řešení problému.

Z komplexních výukových metod bude využívána metoda frontální výuky, skupinové výuky, individuální a individualizované výuky a metoda samostatné práce.

Ve výuce se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků (individuální přístup, respektování zvláštností a možností žáků, používání pomůcek, střídání pracovního tempa).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu. Využito bude zkoušení ústní i písemné.

Při ústním zkoušení bude kladen důraz na odborné znalosti, postup výpočtu, míru samostatnosti a komunikační dovednosti. Při hodnocení písemných prací bude kladen důraz na správnost řešení a používání správného označení jednotek. Písemná práce bude hodnocena body nebo procenty a následně převedena na klasifikaci.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu vždy s ohledem na prokázanou specifickou vývojovou poruchu učení nebo tělesnou či zrakovou vadu, přihlíží se k charakteru a stupni postižení. Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení úkolu;
- samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění úkolu, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání, formulovat své myšlenky srozumitelně;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Sociální kompetence

Žáci by měli:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- být finančně gramotný.

Personální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- mít reálnou představu o platových podmínkách v oboru, umět je srovnávat se svými představami a předpoklady.

Odborné kompetence

Žáci by měli prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- organizovat si účelně práci, dodržovat pravidla;
- znát finanční ohodnocení práce, hospodařit efektivně s finančními prostředky;
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- umět se vyrovnat s proměnlivostí digitálních technologií, zvažovat rizika a přínosy;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- byli osobně odpovědní za vlastní život;
- vzdělání, k aktivnímu pracovnímu životu.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu.

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebeodpovědnosti, sebevědomí, schopnost morálního úsudku;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali vliv prostředí na zdraví a život člověka.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly; - používá různé zápisy racionálního čísla; - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; - zaokrouhlí desetinné číslo; - znázorní reálné číslo na číselné ose.	1 Operace s reálnými čísly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - reálná čísla
Žák: - určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulatoru.	2 Mocniny a odmocniny - druhá mocnina - třetí mocnina - odmocnina
Žák: - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - používá digitální technologie při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu.	3 Procento a procentová část, jednoduché úrokování - jedno procento - výpočet počtu procent - výpočet procentové části a základu - jednoduché úrokování - slovní úlohy

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - počítá číselné výrazy se správným pořadím operací - určí hodnotu výrazu s proměnnou; - upravuje jednoduché výrazy.	1 Výrazy a jejich úpravy - číselné výrazy - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů
Žák: - rozliší rozdíl mezi rovností a rovnicí; - řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé; - používá digitální technologie při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu.	2 Lineární rovnice - rovnost a rovnice - lineární rovnice, slovní úlohy
Žák: - využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a problémů; - sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků a určí jejich obvod a obsah; - určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice.	3 Planimetrie - základní pojmy - trojúhelník - mnohoúhelníky - kružnice a kruh, tečna, sečna - obvody a obsahy rovinných útvarů, převody jednotek

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - určí vzájemnou polohu bodů a přímek a rovin; - rozlišuje základní tělesa a určí povrch a objem krychle, kváдру a válce.	1 Výpočet povrchů a objemů těles - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
Žák: - rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti; - posoudí, kdy funkce roste a kdy klesá.	2 Funkce - přímá a nepřímá úměrnost - grafy funkcí přímé a nepřímé úměrnosti
Žák: - vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách; - používá digitální technologie při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu.	3 Práce s daty - diagramy - tabulky - grafy

6.1.4 Literatura

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64 (2)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět literatura plní esteticko-výchovnou funkci, vede žáky ke kultivovanému jazykovému projevu, jeho prostřednictvím získávají žáci celkový přehled o hlavních jevech a významných momentech ve vývoji české i světové literatury. Literární výchova vede žáky k aktivnímu celoživotnímu čtenářství a dalšímu vzdělávání a podílí se na rozvoji duševního života žáků.

Obecným cílem estetického vzdělávání je působit na city a vůli žáků, a tak utvářet jejich hodnotovou orientaci. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na rozvíjení čtenářské gramotnosti. Učivo navazuje na znalosti získané v předchozím vzdělávání, prohlubuje je a zaměřuje se především na využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k:

- vytváření čtenářských dovedností na základě ukázek vybraných literárních děl;
- přistupování s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- ctění a ochraně materiálních i kulturních hodnot;
- získání přehledu o kulturním dění;
- umění slušně vystupovat.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk
- občanská výchova
- informatika

Pojetí výuky

Literatura je dotována ve druhém a třetím ročníku jednou hodinou týdně.

Ve výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- motivační vyprávění a rozhovor;
- frontální výuka;
- skupinová diskuse;
- brainstorming;
- didaktická hra;
- projektové vyučování;
- práce s multimediálními prostředky;
- práce s odbornou literaturou;

- exkurze.

Ve výuce se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu literatura se hodnotí rozvoj čtenářské gramotnosti, porozumění přečteného textu a schopnost samostatně se vyjadřovat. Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků střední školy.

Nejčastěji používanými formami prověřování znalostí a dovedností budou:

- individuální ústní zkoušení;
- písemné testy (dílčí, souhrnné);
- referáty;
- didaktický test.

Při hodnocení se vždy přihlíží ke stupni postižení žáka. Uplatňují se ty formy zkoušení a hodnocení, která doporučí SPC či PPP.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- být finančně gramotní.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníku;
- umět využívat poradenské služby.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata).

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat a využívat digitální zařízení ve školním a pracovním prostředí;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data a informace v různých formátech v osobní či profesní komunitě a přitom volit takové postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- využívat digitální technologii, a tím si usnadnit práci a zautomatizovat rutinní činnost, a tak zkvalitnit svoji práci.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- se dovedli orientovat v mediálních obsazích, uměli je kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje, respektovali principy udržitelného rozvoje;
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- si osvojili zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- si uvědomovali odpovědnost za vlastní životy;
- se naučili formulovat své profesní cíle, plánovali a cílevědomě vytvářeli profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- byli motivováni k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- se naučili vyhledávat v relevantních informačních zdrojích, uměli nalezené informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání kriticky posoudit;
- se uměli efektivně sebezprezentovat při setkání s potenciálními zaměstnavateli;
- znali služby kariérového poradenství.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním;
- získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřili jejich spolehlivost v jiných zdrojích;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Literatura**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - čte s porozuměním literární text; - text interpretuje a debatuje o něm; - má základní přehled o literární tvorbě pro děti a mládež 20. století; - má základní přehled o klasické literatuře 20. století; - dokáže používat digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů; - aplikuje digitální technologie k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů; - používá digitální technologie k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.	1 Práce s literárním textem - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti - tvorba pro děti a mládež 20. stol. - klasická literatura 20. stol.
Žák: - orientuje se v kulturní nabídce v místě bydliště, školy; - popíše vhodné společenské chování v určité situaci (návštěva kulturní památky, divadla, kina).	2 Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - společenská kultura – principy a normy kulturního chování - kultura bydlení, odívání (základní orientace)

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Literatura**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a popíše rozdíly mezi nimi; - postihne význam textu; - text interpretuje a debatuje o něm; - má základní přehled o literatuře pro děti a mládež 21. století; - má základní přehled o klasické literatuře 21. století; - dokáže používat digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů; - aplikuje digitální technologie k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů; - používá digitální technologie k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.	1 Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti - metody interpretace textu - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - tvorba pro děti a mládež 21. stol. - klasická literatura 21. stol.
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - diskutuje o novinkách z oblasti literární, filmové a divadelní; - chrání a využívá kulturní hodnoty; - snaží se rozpoznat kýč.	2 Kultura - kulturní aktuality v regionu - kultura bydlení a odívání (prohloubení znalostí) - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů běžného použití - ochrana a využívání kulturních hodnot

6.1.5 Tělesná výchova

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192 (6)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět tělesná výchova přispívá k dosažení těchto cílů:
vést žáky k pravidelnému provádění pohybových činností,
kompenzovat jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
pochopit nutnost dbát o své zdraví (otužování, optimální tělesná hmotnost)
osvojit si základní a pokročilé pohybové dovednosti podle individuálních možností, schopností a s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu,
uplatnit hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové činnosti.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, lyžařském kurzu, branném dni. Při výběru učiva pro jednotlivé třídy ročníky respektujeme zdravotní stav, výkonnost, zájem a pohlaví žáků.

Učivo je řazeno do tematických bloků (míčové hry, atletika, gymnastika, plavání, bruslení, lyžování, případně snowboarding).

V prvním ročníku probíhá v rámci tělesné výchovy výuka plavání a bruslení. Výuka lyžování, pro zájemce snowboardingu, je organizována formou lyžařského kurzu.

Ve druhém ročníku probíhá výuka atletiky, míčových her a gymnastiky. V případě zájmu se žáci mohou zúčastnit zdokonalovacího lyžařského výcviku formou kurzu.

V rámci branného dne si žáci procvičí znalosti z první pomoci, chování při mimořádných událostech, ekologické znalosti a seznámí se s orientací na mapě. Získané pohybové dovednosti předvedou a uplatní vybraní žáci na sportovních soutěžích pořádaných naší školou pro zdravotně postižené žáky.

1. ročník: 2 hodiny 1x týdně

Plavání, bruslení, lyžařský kurz.

2. a 3. ročník: 2 hodiny týdně

Základní učivo tvoří poznatky teoretické, kondiční a průpravná cvičení, dále základy atletických disciplín, gymnastiky, úpolů a sportovních her.

Mezipředmětové vztahy

- zdravotní věda - využití poznatků o lidském těle, o svaletch a kostech.
- občanská výchova - podporuje rozvoj mezilidských vztahů, komunikaci, asertivitu.
- informatika – schopnost získat data a informace o sportu pomocí internetu.

Pojetí výuky

V hodinách tělesné výchovy budou využívány následující metody a formy práce:

Informační metoda se realizuje slovní formou a má podobu motivačního rozhovoru, jehož cílem je vzbudit u žáků aktivní přístup, slovní popis je používán při teoretickém popisu cviků

a výklad, kterým se rozumí stručné shrnutí pravidel hry. Metodu skupinové diskuze lze uplatnit při vlastní úpravě pravidel a při vyjádření pocitů ze cvičení.

Metoda názorně – demonstrační je využívána nejčastěji při nácviku nových prvků.

U nevidomých se používá pohybový doprovod, to znamená pomalé provedení požadovaného pohybu s dopomocí doprovodné osoby.

Fixační metoda představuje v tělesné výchově procvičování a praktické upevňování praktických cvičení.

Forma výuky se používá nejčastěji skupinová, individuální je využívána při práci se zdravotně oslabenými žáky při výběru cvičení. Dále s pohybově slabšími žáky nebo naopak s nadanými žáky při přípravách na soutěže.

Žáci se zrakovým postižením využívají speciální pomůcky (ozvučené míče, rolničky, klapky), hry (showdown, goalball) a cvičení, která jsou pro ně vhodná.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni za snahu o zlepšení vlastního výkonu, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu. Vždy se přihlíží k zdravotnímu stavu, zohledňují se individuální zdravotní potíže a omezení. Protože jsme speciální škola, snažíme se pro každého najít vyhovující pohybové formy a vyloučit tak možnosti uvolnění z tělesné výchovy ze zdravotních důvodů. Žákům, kteří se dlouhodobě nemohou účastnit hodin ze zdravotních důvodů, jsou zadávány seminární práce na konkrétní témata ze sportovních oblastí.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- srozumitelně formulovat své myšlenky;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- umět se prosadit i přes svůj handicap, vytvářet si zdravé sebevědomí;
- umět se správně a pohotově vyjadřovat, obhájit svůj názor.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- reálně posuzovat své fyzické možnosti;
- dbát na svoje zdraví a na svou fyzickou kondici;
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat radu a kritiku ze strany jiných osob, přijmout neúspěch;
- pracovat ve skupinách s jednotným cílem;
- asertivně jednat v situacích vzniklých při skupinových činnostech (hry);
- podřídit se v kolektivu více lidí.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- aplikovat základní matematické dovednosti – odhad vzdálenosti, rozdělení hráčů, vytvoření systému hry.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- vystupovali s přiměřeným sebevědomím, sebeodpovědností a schopnosti morálního úsudku;
- respektovali názory ostatních, spolupracovali v týmech, komunikovali s ostatními.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; - vysvětlí význam přípravy organismu na pohybovou aktivitu; - dovede vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti); - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci v papírové i digitální formě; - dodržuje provozní řád sportovišť. - využívá digitální aplikace k rozvoji a kontrole své výkonnosti	1 Teoretické poznatky - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení - zátěž a odpočinek - výstroj, výzbroj, údržba - využívá informační technologie k získávání nových informací, pravidel, soutěží - technika, pravidla a historie jednotlivých sportů
Žák: - objasní zvláštnosti dodržování hygienických podmínek na bazénu; - dodržuje zásady bezpečnosti při pobytu ve vodě a přilehlém okolí; - zhodnotí vlastní síly při plavání; - dokáže aplikovat zásady poskytování první pomoci tonoucímu; - předvede základy jednoho plaveckého způsobu (začátečníci), více plaveckých způsobů (pokročilí); - chápe význam otužování pro zdraví.	2 Plavání - ověření plaveckých dovedností - zdokonalení plaveckého způsobu prsa - paže, nohy, souhra, dýchání - kraul - paže, nohy, souhra, dýchání - znak - paže, nohy, souhra - skoky do vody - obrátky - dopomoc unavenému plavci - vytrvalostní plavání - testování plavecké zdatnosti

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vybere vybavení pro krasobruslení a hokej, dokáže popsat rozdíl v bruslích; - prokáže znalost bezpečnostních předpisů na zimním stadionu a dodržuje je; - předvede přenášení váhy a rovnovážné polohy na bruslích, vlnovku vpřed a vzad; - popíše vnitřní a vnější hranu brusle; - dokáže bruslit plynule, podle vyspělosti sám nebo s dopomocí; - dokáže zastavit pomocí hran bruslí.	3 Bruslení - základní bruslařské dovednosti (například jízda po jedné noze, vlnovky, vlnovka, citrónky) - jízda vpřed - změna směru jízdy, zastavení - překládání vpřed - jízda vzad
Žák: - řídí se zásadami bezpečného pohybu na horách; - vybere správný oděv podle počasí; - dokáže připravit lyžařskou výzbroj a pravidelně provádí základní údržbu; - bezpečně manipuluje s výzbrojí, zvládá základní dovednosti s lyžemi na nohou (obraty, chůze, výstup); - předvede oblouk; - prokáže dovednost jízdy na vleku; - zvládá chůzi, skluz, výstup do kopce a sjezd na běžeckých lyžích; - zvládá základní techniku skluzu, zastavení, obraty a zatáčení na snowboardu (pro zájemce).	4 Lyžařský kurz - seznámení s horským prostředím, chováním při pobytu v horském prostředí, s výzbrojí a její údržbou, výstrojí, s první pomocí - základy sjezdového lyžování - základy běžeckého lyžování - základy snowboardingu (pro zájemce)
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti; - provede rozbor svých výsledků a porovná je s výkony z předchozího roku.	5 Testy fyzické zdatnosti - testová baterie sestavená pro žáky školy s ohledem na jejich zdravotní oslabení

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 2. - 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - objasní význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách; - aplikuje základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech; - dovede vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve sportovních činnostech; - objasní význam přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i význam péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti; - vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy; - popíše výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dokáže použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů; - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové aktivity;	1 Teoretické poznatky - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - odborné názvosloví - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení - využívání informačních technologií k získávání informací - technika, taktika, pravidla a historie jednotlivých sportů - zásady sportovního tréninku - zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně vedených cvičení - prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, pohyblivosti - vhodné a kontraindikované pohybové aktivity vzhledem ke zdravotnímu stavu, speciální korektivní cvičení dle druhu oslabení
Žák: - rozliší správné a vadné držení těla, dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla; - ovládá kompenzační cvičení; - je schopen sladit pohyb s hudbou;	2 Pohybové dovednosti Všeobecný tělesný a pohybový rozvoj - strečink - cvičení pro správné držení těla - cvičení rovnováhy, obratnosti, pohyblivosti, síly, vytrvalosti, relaxační cvičení - aerobní cvičení s hudbou

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 2. - 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu; - navrhne kondiční program osobního rozvoje; - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, používá základní povely a správně na ně reaguje.	- cvičení s náčiním (např. tyče, činky, švihadla, gymbalové míče, medicinbaly, therabandy, overbaly) - cvičení na nářadí (např. lavičky, žebřiny, posilovací stroje) - pořadová cvičení - sport v přírodě, orientace v krajině, příprava turistické akce - pořadová cvičení
Žák: - určí správné sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám; - předvede správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati; - dokáže technicky správně provést skok do dálky; - rozlišuje hody a vrhy; - předvede vrh koulí libovolnou technikou; - dodržuje bezpečnostní opatření při vrhu koulí; - předvede správnou techniku hodů, dokáže spojit rozběh s odhodem.	3 Atletika - běh – rychlý, vytrvalý, technika běhu, běžecká abeceda - nízké a vysoké starty - skok do dálky - vrh koulí - hod granátem (kriketovým míčkem) na dálku a na cíl
Žák: - předvede technicky správně kotoul vpřed a vzad, dokáže provést stoj na rukou s dopomocí; - dokáže spojit jednotlivé cviky na kladince v jednoduchou sestavu; - dodržuje bezpečnost při cvičení na trampolíně, předvede přímé skoky; - ovládá správnou techniku sešinu, výmyku a seskoků zákmihem, chápe význam dopomoci a dokáže ji poskytnout; - zvládá přeskok přes nářadí s odrazovým můstkem i bez něho; - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně; - pozná chybně a správně prováděné činnosti.	4 Gymnastika - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou (dívky), váha předklonmo - kladinka - chůze, poskoky, obraty, rovnovážné postoje - skoky na trampolíně, trampolíně – například přímé skoky, do kleku, do sedu, roznožka, skrčka - cvičení na hrazdě – sešin, výmyk, seskok zákmihem - přeskok přes nářadí - šplh na tyči a na laně
Žák: - zvládá pád vpřed, pád vzad;	5 Úpoly - pády, úpolové hry

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 2. - 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
- předvede obranu při úchopu, obejmutí, škrcení, úderu, kopu, při útoku nožem.	- základy sebeobrany
Žák: - rozliší základní chyby a provinění proti základním pravidlům dané hry; - aplikuje získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly; - podílí se na herních činnostech družstva; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží; - dokáže rozhodovat, hodnotit výkony jednotlivců i týmů; - dokáže rozlišit jednání fair play od nesportovního; - dokáže ve florbalu vést míč, uvolnit se, zvládá přihrávky, střelbu; - umí v kopané vést míč, dokáže se přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný prostor pro hru; - používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč; - dokáže při košíkové technicky správně ovládat míč, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš, dokáže provést dvojtakt samostatně i při hře; - dokáže při odbíjené technicky správně odbít míč obouruč spodem i vrchem; - předvede podání míče spodem i vrchem.	6 Sportovní hry a pohybové hry výběr her dle zdravotních možností žáků - florbal, kopaná, košíková, odbíjená – činnosti jednotlivce, hra - netradiční sportovní hry – například ringo, frisbee, přehazovaná, vybíjená, stolní tenis, badminton, líný tenis, nohejbal, boccia - pro nevidomé – showdown, goalball, futsal - drobné pohybové hry
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti; - provede rozbor svých výsledků a porovná je s výkony z předchozího roku.	7 Testy fyzické zdatnosti - testová baterie sestavená pro žáky školy s ohledem na jejich zdravotní oslabení

6.1.6 Péče o zdraví

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	32 (1)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu péče o zdraví je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zdravý způsob života,
- chápali vliv životního prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, jednostranné činnosti na zdraví,
- vyhýbali se závislostem na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách a odpovědně přistupoval k sexu,
- posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujali k mediálním obsahům kritický odstup,
- orientovali se v systému zdravotní péče v České republice,
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- dovedli poskytnout první pomoc při úrazech, stavech bezprostředně ohrožujících život,
- dodržovali zásady bezpečnosti.

Charakteristika učiva

Předmět Péče o zdraví bude realizován ve vyučovacím předmětu a formou branného dne. Branný den je pořádán každý rok a během něj se procvičují znalosti a dovednosti předmětu Péče o zdraví. Předmět je zařazen do 2. ročníku, vyučuje se 1 hodina týdně. Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do tří tematických celků: zdraví, první pomoc, zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí.

Mezipředmětové vztahy

- zdravotní výchova
- občanská výchova
- informatika
- tělesná výchova

Pojetí výuky

Předmět má teoreticko-praktický charakter a vyučuje se ve druhém ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Ve výuce se uplatňují klasické, aktivizující i komplexní výukové metody. Z klasických metod převládá metoda výkladu, řízeného rozhovoru, práce s textem, předvádění a pozorování. Z aktivizujících metod se používá zejména diskuse mezi skupinami na dané téma, metody situační. Z komplexních metod se realizuje skupinová výuka, samostatná práce

žáků a výuka podporovaná počítačem. V průběhu výuky se využívají mezipředmětové vztahy. Ve výuce se uplatňují podpůrná opatření žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení. Při ústním projevu je kladen důraz na teoretické znalosti, komunikační dovednosti žáka výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat na dané téma, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými vyučovacími předměty, logicky myslet. Výkon žáka je hodnocen známkou a doplněn slovním hodnocením učitele i sebehodnocením zkoušeného žáka.

Písemné zkoušení je realizováno formou testů, písemných prací. U písemného projevu je kladen důraz na správnost a přesnost z hlediska odborného, dovednost samostatně zpracovat zadaný úkol, na jazykovou správnost. Při hodnocení písemného výkonu je využíváno klasifikace nebo hodnocení body a procenty z dosažených bodů. Hodnocení body je převedeno na klasifikaci.

Při hodnocení praktických činností je důraz kladen na schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktických činnostech a komunikační dovednosti. Výkon žáka je hodnocen známkou a doplněn slovním hodnocením ze strany učitele, sebehodnocením žáka, ale i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit ho, vyhodnotit dosažené výsledky;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na odborná témata;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i ve veřejném zájmu;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život
- a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- znát systém péče o zdraví pracujících včetně preventivní péče;
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat sami poskytnout první pomoc.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- dovedli se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;
- při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- komunikovali pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírali vhodnou technologii;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Péče o zdraví**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - uvede vliv pohybových aktivit na zdraví fyzické i psychické; - uvede hlavní zásady zdravé výživy a příklady jejich alternativních směrů; - dokáže získávat základní informace o zdravém životním stylu z digitálních zdrojů; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médiu, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - diskutuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel.	1 Zdraví Činitelé ovlivňující zdraví - životní prostředí, zdravý životní styl - pracovní podmínky - pohybové aktivity - výživa a stravovací návyky - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Duševní zdraví a rozvoj osobnosti - sociální dovednosti - rizikové faktory poškozující zdraví (kouření, alkohol, drogy, gamblerství) Partnerské vztahy, lidská sexualita Odpovědnost za zdraví své i druhých - péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci - práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví
Žák: - zná složky integrovaného záchranného systému, linky tísňového volání; - umí získat základní informace o vzniklé situaci a charakteru zranění a předat je IZS; - vysvětlí pravidla osobní bezpečnosti zachránce; - umí položit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření a	2 První pomoc Hlavní zásady poskytování první pomoci IZS integrovaný záchranný systém Základy odborné terminologie Polohy zraněného a nemocného

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Péče o zdraví**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
transport a volbu polohy zdůvodnit. Žák: - vysvětlí příčiny a druhy ran; - umí zvolit a správně provést vhodný postup ošetření podle druhu ran; - umí ošetřit jednotlivé druhy krvácení, zhotovit tlakový obvaz; - uvědomuje si nutnost použití prostředků osobní ochrany; - vysvětlí postup první pomoci v případě cizího tělesa v ráně - objasní příznaky poranění kostí a kloubů; - uvede a aplikuje správný postup dle druhu poranění; - využije dostupné prostředky k ošetření; - diferencuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost popálení; - zná postupy ošetření; - vysvětlí postup první pomoci při zasažení elektrickým proudem; - uvědomuje si komplikace spojené s chladovým a tepelným poškozením a dokáže poskytnout první pomoc; - zvolí a správně použije vhodné odsuvné prostředky; - uvědomuje si význam stálého dohledu u postiženého; - umí poskytnout první pomoc při kolapsu; - zná příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku, rozpozná příznaky šoku; - uvědomuje si nebezpečí šoku a význam preventivních opatření; - uvede a aplikuje správný postup při kardiopulmonální resuscitaci.	Poranění - druhy ran - ošetření rány - typy krvácení - první pomoc při krvácení - obvazy, pravidla obvazování - cizí těleso v ráně, oku, nose, uchu, dýchacích cestách Poranění kostí a kloubů - zlomení kosti - vykloubení - podvrknutí, vymknutí Popálení, poleptání, omrzliny - popáleniny, popálení elektrickým proudem - poleptání - omrzliny - úžeh, úpal Stavy bezprostředně ohrožující život - bezvědomí - mdloba - krvácení - šok - KPR – kardiopulmonální resuscitace

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Péče o zdraví**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - popíše způsoby varování obyvatel; - objasní, jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárie, živelné pohromy, smogové situace; - popíše vybavení evakuačního zavazadla.	3 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí Mimořádné události - způsoby varování - evakuace, evakuační zavazadlo Jak racionálně reagovat - při povodních, přívalových deštích, bouřích - při požáru - při havárii s únikem nebezpečných látek - při úniku radioaktivních látek - při hromadné nákaze lidí, zvířat

6.1.7 Informatika

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	96 (3)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.

Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;
- rozpoznávali a formulovali problémy;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;
- rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;
- oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;

Charakteristika učiva

Předmět je součástí všeobecného vzdělávání. Učivo je rozděleno do všech ročníků studia v rozsahu jedné hodiny týdně.

V 1. ročníku jsou probírány tematické celky:

- Digitální technologie
- Data a informace

V 2. ročníku je probírán tematický celek:

- Vývoj, testování a provoz software

V 3. ročníku je probírán tematický celek:

- Informační systémy

Mezipředmětové vztahy

- matematika
- občanská výchova
- základy pečovatelské práce

Pojetí výuky

Výuka je založena na praktických úkolech (s ukázkami uplatnění v praxi), které následují ihned za teoretickým výkladem. Při výkladu látky je používána projekce prostřednictvím dataprojektoru, každý žák pracuje samostatně na svém počítači v učebně výpočetní techniky. Forma výuky je rozdělena na frontální výuku, samostatnou práci žáka, skupinovou tvorbu.

Uplatňuje se individuální přístup ke každému žákovi. Pro žáky zdravotně znevýhodněné či s prokázanými specifickými poruchami učení jsou realizována doporučená podpůrná opatření.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni za praktické dovednosti a schopnosti využít získaných znalostí při řešení aplikačních úloh. Klasifikováni jsou za každý probraný tematický celek formou zpracované úlohy na počítači. Při posuzování práce žáka jsou zohledňovány speciální vzdělávací potřeby žáků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- zvolit vhodné komunikační prostředky, které odpovídají dané situaci a daným podmínkám;
- vyjadřovat se srozumitelně;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování, jednat v souladu s morálními principy;
- respektovat práva a osobnost jiných lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život, řešit své osobní a sociální problémy;
- být hrdý na tradice a hodnoty svého národa.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vytvořit potřebné personální písemnosti a vyhotovit žádost občana organizaci.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární a hygienické předpisy, ergonomii práce na PC;
- pracovat s ICT prostředky a používat běžné aplikační programy a učit se poznávat nové;
- komunikovat a získávat informace pomocí celosvětové sítě Internet;
- chápat význam počítačové gramotnosti, rozpoznat věrohodnost získaných informací a analyzovat je.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě;
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci by měli:

- mít vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení;
- vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech;
- vyhledávali a posuzovali informace o vzdělávací nabídce.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budovali svou digitální identitu a zajímali se o to, jak k ní přispívají ostatní;
- odlišovali vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržovali právní normy;
- vytvářeli jednoduchý digitální obsah v základních digitálních formátech, kombinovali je, využívali je ke splnění stanovených cílů;
- prováděli základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný, s cílem přizpůsobit ho novým účelům;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- komunikovali pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírali vhodnou technologii;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení; - rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - vysvětlí význam propojení digitálních zařízení v sítích, uvede příklady sítí a rozpozná způsob propojení digitálních zařízení do počítačové sítě; - rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních.	1 Digitální technologie - současná výpočetní zařízení, základní komponenty; - vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty; - operační systém, jeho funkce a typy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - typy počítačových sítí; Bezpečnost v digitálním prostředí - základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir); - sociometrické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu.
Žák: - uvede příklady dat ve svém okolí a ve svého oboru; uvede příklady zdrojů dat a informací; vyslovuje odpovědi na základě dat; - rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení; - vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění; - rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví.	2 Data a informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; - chyby v interpretacích dat; Kódování a přenos dat - velikost souboru, bity a bajty; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; Modelování - model jako zjednodušení reality (schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivě části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení; - rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; upraví navržený postup pro obdobný problém; - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program, rozpozná a opraví v něm chybu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, používá opakování a větvení programu.	1 Vývoj, testování a provoz software Návrh programu - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost; Základy tvorby programu - návrh jednoduchého a přehledného programu; - hledání chyb ve vlastním programu; - autorství a licence programu;

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - pro vymezený problém sestaví tabulku; - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; řadí a filtruje (v jednoduchých případech) záznamy v tabulce; - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je.	1 Informační systémy - informační systémy využívané v oboru -účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění; - tabulka, její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy); - řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - tvorba evidence dat.

6.1.8 Epidemiologie a hygiena

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

denní

64 (2)

od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákům znalosti z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence, základů hygieny a epidemiologie. Při pečovatelských činnostech vést žáky k respektování bezpečnostních zásad a postupů pro ochranu zdraví svého, spolupracovníků i klientů sociálního zařízení.

Předmět epidemiologie a hygiena učí žáky využívat znalosti bezpečnostních předpisů v běžných pracovních situacích, dodržovat požární ochranu, dbát na bezpečné použití pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů i zařízení. Poskytuje znalosti o nejčastějších příčinách úrazů, jejich prevenci a pomoci v případě úrazů.

Cílem předmětu je vybavit žáky potřebnými znalostmi z oblasti hygieny a epidemiologie pro výkon pečovatelské práce, vést je k dodržování požadavků na osobní hygienu pečovatele, používat při práci ochranné pomůcky. Žáci získají znalosti o hygieně v sociálním zařízení včetně dezinfekčního řádu pracoviště a znalosti z epidemiologie, důležité pro prevenci infekčních nákaz v sociálních zařízeních a dodržování protiepidemických opatření.

Charakteristika učiva

Předmět epidemiologie a hygiena je odborný předmět. Vyučuje se v prvním ročníku. Učivo tvoří dva celky:

1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence
2. Základy hygieny a epidemiologie

Mezipředmětové vztahy

- obslužná péče
- odborný výcvik
- sociální služby
- péče o zdraví

Pojetí výuky

Znalosti týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví, hygieny a epidemiologie mají žáci zvládnout teoreticky a využívat prakticky nejdříve v odborném výcviku a poté ve své práci. Výuka předmětu je v rozsahu 2 hodiny týdně.

V rámci předmětu se uplatňují klasické, aktivizující i komplexní výukové metody. Kromě výkladu se používá i jiných forem: diskuse, skupinová práce, samostatná práce, využití internetu.

Ve výuce je nezbytné opakování a procvičování, aby požadované znalosti a postupy zvládli všichni žáci. Metodami rozvíjíme odborné kompetence žáka nutné pro výkon profese.

Ve výuce se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků. Důraz klademe na individuální přístup, respektování zvláštností a možnosti žáků, používání pomůcek, střídání pracovního tempa.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z platného klasifikačního řádu. Při zkoušení ústním a písemném je kladen důraz na teoretické znalosti, používání správných pojmů, sdělení správných postupů.

Při hodnocení je kladen důraz na zvládnutí odborné terminologie, schopnost aplikovat teoretické znalosti v konkrétní činnosti, schopnost organizace práce, použití pomůcek, úroveň samostatnosti, celkovou zručnost, dobu zvládnutí úkolu při dodržení bezpečnosti, schopnost týmové spolupráce. Žáci jsou při hodnocení vedeni i k sebehodnocení vykonané práce.

Při hodnocení je přihlíženo k charakteru a stupni postižení žáků, prokázanou specifickou vývojovou poruchu učení nebo tělesnou či zrakovou vadu. Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení jiných lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech);
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, ověřovat si získané poznatky;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, předcházet osobním konfliktům
- být finančně gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání, znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalším osob vyskytujících se na pracovišti, např. návštěvníků);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče) umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- chápat kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovat požadavky klienta;
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční popř. společenské ohodnocení;
- nakládat s pracovními prostředky a pomůckami, materiály, energiemi, odpady, vodou
- a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- v případě potřeby poskytnout neodkladnou první pomoc a zajistit pomoc odbornou;
- pomáhat dodržovat práva a zájmy klientů;
- dbát na dodržování hygienických požadavků pro sociální zařízení, včetně dezinfekčního řádu pracoviště, správných postupů a BOZP při manipulaci s chemickými a dezinfekčními látkami;
- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dodržovat práva a bezpečnost klientů.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby, odolávat myšlenkové manipulaci;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- byli osobně odpovědní za vlastní život;
- byli motivováni k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučili se efektivní sebe prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- se seznámili se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb;
- udržovali svá digitální zařízení zabezpečená, chránili data před zneužitím, rozpoznali a nahlásili nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Epidemiologie a hygiena**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti; - je připraven poskytnout nebo zajistit první pomoc; - vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel; - postupuje při používání pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení, jejich ošetřování nebo dezinfekci v souladu s předpisy a pracovními postupy.	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence - pracovněprávní problematika BOZP a základní právní předpisy BOZP a PO - bezpečnost a ochrana zdraví klientů sociálních služeb, - bezpečnost a ochrana zdraví pracovníků sociálních služeb, systém péče o zdraví pracujících a preventivní péče, nároky na ochranu zdraví při práci, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce - první pomoc a postup v případě pracovního úrazu - bezpečnost technických zařízení
Žák: - vysvětlí pojem hygienické předpisy; - dodržuje při práci zásady osobní hygieny a používá ochranné pracovní pomůcky; - vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních, uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsoby jejich prevence; - vysvětlí význam protiepidemických opatření; - používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, specifické jeho odbornému zaměření; - dokáže získávat základní informace o prevenci nemocí z digitálních zdrojů; - používá digitální technologie při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu.	2 Základy hygieny a epidemiologie - hygienické předpisy - osobní hygiena - hygiena při práci - hygiena v sociálních službách, dezinfekční řád pracoviště, provozní řád zařízení sociálních služeb - prevence infekčních onemocnění - prevence infekčních nákaz v sociálních službách a protiepidemická opatření

6.1.9 Zdravověda

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

64 (2)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Náplň předmětu Zdravověda umožňuje orientaci ve stavbě a funkci lidského organismu a ujasnění základních pojmů.

Základním cílem předmětu je osvojení si základních znalostí týkajících se organismu člověka, pochopení názvosloví, anatomie a fyziologie a tím vztahů v lidském organismu. Tento předmět je důležitý nejen pro budoucí odbornou práci, ale i k uvedení do zdravotnické problematiky vůbec, což přispívá i k dobrému uplatnění v životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák chápal:

- lidský organismus jako systém,
- vědomosti o lidském organismu jsou nezbytný předpoklad pro další vzdělávání a pracovní uplatnění,
- riziko civilizačních chorob a jejich prevenci,
- zásady životosprávy a zdravého životního stylu.

Charakteristika učiva

Předmět Zdravověda spojuje dvě oblasti, které se vzájemně doplňují. Seznamuje žáka se základními poznatky anatomie. Dále ho učí orientovat se ve funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav a v jejich vzájemném propojení.

Vzdělávání předmětu směřuje ke schopnosti a dovednosti orientovat se v základních pojmech českého a odborného názvosloví anatomie člověka a chápat fyziologii lidského organismu.

Mezipředmětové vztahy

- péče o zdraví - využití poznatků o lidském těle, o svaletch a kostech,
- epidemiologie a hygiena – základní poznatky a seznámení o vzniku a prevenci chorob,
- psychologie - podporuje rozvoj mezilidských vztahů, komunikaci, asertivitu,
- odborný výcvik – využití a aplikace teoretických vědomostí v praxi,
- tělesná výchova – zvyšuje tělesnou zdatnost, usiluje o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci možností.

Pojetí výuky

Předmět zdravověda je teoretický předmět.

Výuka je realizována výkladem učitele s použitím moderní techniky, je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. použití dataprojektoru, počítače, interaktivní tabule, nástěnných obrazů anatomie lidského těla, fotografií, schémat a plastických modelů.

Uplatňuje se také řízená diskuse mezi skupinami na uvedené téma. Při práci se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu, převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením a sebehodnocením. Součástí je hodnocení ústního i písemného projevu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a zvládnutí poznatků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení, ovládat adekvátní techniku učení;
- ovládat práci s textem, vyhledávat a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání;
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence:

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním
- konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškození zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- si osvojili zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- si uvědomovali odpovědnost za vlastní životy;
- se naučili formulovat své profesní cíle, plánovali a cílevědomě vytvářeli profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- byli motivováni k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- se naučili vyhledávat v relevantních informačních zdrojích, uměli nalezené informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání kriticky posoudit;
- uměli se efektivně sebezprezentovat při setkání s potenciálními zaměstnavateli;
- znali služby kariérového poradenství.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;
- při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- komunikovali pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírali vhodnou technologii;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Zdravověda**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vysvětlí základní stavební jednotku živé hmoty; - pochopí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou; - dovede popsat stavbu buňky.	1 Buněčná stavba organismu - stavba buňky - buňka rostlinná a živočišná
Žák: - popíše jednotlivé tkáně lidského těla; - objasní rozdíly mezi jednotlivými typy tkání.	2 Tkáně, druhy tkání - výstelková tkáň - pojivová tkáň - svalová tkáň - nervová tkáň
Žák: - dokáže popsat vývoj a stavbu kosti; - popíše stavbu a funkci kloubů; - rozliší jednotlivé kosti horních a dolních končetin - dokáže popsat stavbu páteře; - popíše stavbu lebky.	3 Kosterní soustava - vývoj a stavba kostí - spojení kostí - kostra člověka
Žák: - vysvětlí stavbu svalů; - umí popsat jednotlivé skupiny kosterních svalů; - chápe význam pohybu.	4 Svalová soustava - stavba a vlastnosti svalů - svaly lidského těla
Žák: - umí popsat složení a funkci krve; - zvládne základní anatomii srdce; - porozumí funkci krevního oběhu.	5 Oběhová soustava - složení krve - činnost srdce - cévy
Žák: - orientuje se ve stavbě a funkci dýchací soustavy; - vysvětlí mechanismus dýchání.	6 Dýchací soustava - zevní a vnitřní dýchání - dýchací cesty - funkce a stavba plic

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Zdravověda**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dokáže popsat stavbu trávicí soustavy; - chápe funkci jednotlivých částí trávicí soustavy.	7 Trávicí soustava - stavba trávicí soustavy - trávení a vstřebávání
Žák: - se seznámí s důležitostí hormonů; - vyjmenuje žlázy s vnitřním vyměšováním.	8 Soustava žláz s vnitřním vyměšováním - hormony - žlázy s vnitřním vyměšováním
Žák: - popíše stavbu a funkci močové soustavy; - popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy; - seznámí se s průběhem těhotenství a porodu. - efektivně používá digitální technologie při získávání informací.	9 Močová a pohlavní soustava - stavba močové a pohlavní soustavy - vylučování - ženské pohlavní orgány - mužské pohlavní orgány - těhotenství a porod
Žák: - zvládne základní anatomii nervové soustavy; - popíše stavbu a funkci nervové buňky; - zvládne popsat stavbu mozku; - chápe činnost nervové soustavy jako celku.	10 Nervová soustava - stavba nervové soustavy - neuron - ústřední nervová soustava - obvodové nervy - nižší a vyšší nervová činnost
Žák: - zvládne rozdělit smyslová ústrojí; - orientuje se ve funkci jednotlivých čidel.	11 Smyslové orgány - smyslové ústrojí - čidla
Žák: - chápe význam rozmnožování; - rozdělí jednotlivé fáze vývoje jedince; - seznámí se se základy dědičnosti; - vysvětlí význam plánovaného rodičovství a antikoncepce; - zná důležitost prevence proti pohlavně přenosným chorobám.	12 Rozmnožování a vývoj jedince, dědičnost - růst a vývoj jedince - lidská sexualita - antikoncepce

6.1.10 Psychologie

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

64 (2)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Psychologie rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho profesní kompetence a rozvíjí schopnosti sociální komunikace. Psychologie prostupuje celé naše uvažování o člověku a jeho místě ve světě, stala se součástí naší kultury a našeho každodenního života. Napomáhá poznání a porozumění sobě sama. Na základě sebepoznání může člověk odpovědněji vést svůj život, dále se vzdělávat a úspěšněji se uplatňovat. Žáci jsou vedeni k tomu, aby s klienty jednali taktně, s úctou a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv. Psychologie poskytuje nástroje k hlubšímu poznávání druhých lidí, které umožňuje porozumění a vcítění se do osobnosti druhého člověka, navázání kvalitnější komunikace, zlepšení mezilidských vztahů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák chápal:

- důležitost kvalitní komunikace jako jeden ze základních předpokladů úspěšného profesního i společenského uplatnění,
- význam uplatňování zásad společenského chování ve styku s klienty, spolupracovníky,
- nutnost řešit vzniklé problémové situace vhodným způsobem bez uchylování se k jakékoli formě agresivního nebo naopak pasivního chování,
- uplatňování psychohygieny jako nezbytnou podmínku obnovování vlastních psychických sil a tím i prevenci syndromu vyhoření.

Charakteristika učiva

Předmět Psychologie zahrnuje učivo vybraných základních a zejména aplikovaných psychologických věd. Žáci budou seznámeni s poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, patopsychologie a psychohygieny. V rámci jednotlivých tematických celků proberou ve 2. ročníku témata Psychologie jako věda a Osobnost pracovníka v sociálních službách. Ve 3. ročníku Komunikaci ve službách a Psychohygienu. Vzdělávání předmětu směřuje ke schopnosti a dovednosti komunikovat s lidmi takovými prostředky, které jsou vhodné vzhledem k danému konkrétnímu člověku a sociálnímu kontextu. Nedílnou součástí osvojování psychologických poznatků je úcta k jedinci jako neopakovatelné a jedinečné lidské bytosti.

Mezipředmětové vztahy

- péče o zdraví
- zdravotní věda
- základy pečovatelské služby
- občanská výchova
- odborný výcvik

Pojetí výuky

Psychologie jako teoreticko-praktický vyučovací předmět se vyučuje v druhém a třetím ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Cílem je rozšíření a prohloubení vědomostí a dosažení nových praktických dovedností.

Výuka je organizována formou frontálního vyučování a výkladu, řízené diskuse, práce ve skupinách a práce s texty. Cílem praktických cvičení je naučit žáky rozumět sobě i jiným lidem, přiměřeně komunikovat s klienty, spolupracovníky i nadřízenými pracovníky, uplatnit se v roli aktivního partnera v sociálním styku. Na modelových situacích se žáci učí racionálně řešit situace, s nimiž se setkávají v osobním i pracovním životě.

Součástí vzdělávání je práce se zdroji informací (denní tisk, televize, internet) a propojování aktuálních informací z reálného života s psychologickými poznatky. Dle možností jsou využívány multimediální metody (počítač, video, DVD, dataprojektor).

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání se ověřují průběžně, ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží písemné a ústní zkoušení. Hodnotí se i kultura vyjadřování, dovednost výstižně formulovat své myšlenky, argumentovat, diskutovat a vyjadřovat se k dané problematice. Hodnotí se práce s informacemi. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu, žáci jsou známkováni dle platné klasifikační stupnice. Žáci jsou vedeni ke schopnosti sebehodnocení. Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu vždy s ohledem k charakteru a stupni zdravotního znevýhodnění. Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Psychologie podporuje osobnostní rozvoj jedince, poskytuje množství podnětů k zamyšlení se nad vlastními postoji a hodnotami, k jejich konfrontaci s postoji a hodnotami druhých lidí. Žáci se učí aktivně zapojovat do diskusí, formulovat své názory, vyslechnout a respektovat názory ostatních. Osvojují si schopnost kritického myšlení, schopnost rozpoznat manipulaci a umět se jí přiměřeně asertivními prostředky bránit. Při řešení problémových a konfliktních situací jsou žáci vedeni ke zvládnutí těchto situací kooperativními postupy, které umožňují další následnou spolupráci.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat adekvátní techniku učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností a zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména o oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

Žáci by měli:

- se vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech);
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse;
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis aj.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostít se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je ve školním a pracovním prostředí;
- vyjadřovat se za pomoci digitálních technologií;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence:

Žáci by měli:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků);
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn. aby absolventi:
- chápat kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovat požadavky klienta;
- zprostředkovávat klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhali jim při obstarávání osobních záležitostí, při vzdělávacích a jiných aktivizačních činnostech;
- osvojit si zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči;
- vhodně komunikovat s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií; dodržovat zásady společenského a profesního chování;
- pomáhat při prosazování práv a zájmů klientů;
- umět sledovat změny na straně klienta, empaticky vnímat potřeby klienta a jednat o nich s dalšími odbornými pracovníky v sociálních službách;

- osvojili si zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími odborníky v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život;
- si uvědomili význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie;
- ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Psychologie**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - charakterizuje psychologii jako vědní disciplínu; - popíše význam jednotlivých psychologických disciplín ve vztahu k praxi.	1 Psychologie jako věda - předmět psychologie - základní psychologické vědy - metody psychologie
Žák: - používá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti.	2 Osobnost pracovníka sociálních služeb - pojem osobnost - psychické vlastnosti a rysy osobnosti (schopnosti, temperament, charakter) - formování osobnosti pečovatele (seberegulace, sebehodnocení, týmová práce) - vědomosti, dovednosti, návyky - motivační struktura osobnosti - typologie klientů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Psychologie**

Ročník: 3.

Žák: - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování; - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky a tělesně hendikepovanými osobami a s malými dětmi.	1 Komunikace v sociálních službách - vymezení pojmu komunikace - formy komunikace (verbální, neverbální a meta komunikace) - komunikace s jednotlivcem (s dospělým i dítětem) - komunikace se skupinou - alternativní komunikace - zásady asertivity - zvládání nepříjemného nebo apatického klienta - zásady komunikace a jednání s OZP, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči
Žák: - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod.	2 Psychohygiena - duševní hygiena člověka, význam a metody - tíživé životní situace - reakce člověka na zátěžové situace, jejich řešení (konflikt, stres, frustrace, deprivace) - syndrom vyhoření - relaxační techniky

6.1.11 Základy pečovatelsví

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192 (6)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je připravit žáky pro jejich profesní uplatnění, poskytování pečovatelských služeb různým skupinám klientů jak z hlediska věku, mobility nebo typu sociálního zařízení. Vybavit žáky znalostmi o obslužné péči a pracovních postupech při realizaci požadovaných obslužných činností a naučit je rozlišovat potřeby klientů, způsoby jejich uspokojování, používání vhodných pracovních a kompenzačních pomůcek. Předmět poskytuje žákům soubor poznatků nezbytných pro celkovou orientaci v systému sociálních služeb a pomoci v České republice.

Cílem předmětu je připravit žáky na náročnou práci s klienty vyžadujícími pomoc druhé osoby, a to jak v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí. Kvalitně připravit žáky na výkon budoucí profese znamená, že při vzdělávání je kladen důraz na osobnost pracovníka v sociálních službách, na dodržování pracovních postupů při poskytování obslužné péče, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků i klientů, ochranu životního prostředí a respektování práv klientů. Pro výkon povolání pracovníka v sociálních službách jsou důležité znalosti základních etických zásad a základních práv klientů.

Charakteristika učiva

Jde o odborný předmět. Poskytuje žákům základní teoretické znalosti o poskytování péče různým typům klientů, o používaných pomůckách a o způsobu organizace práce při poskytování péče. Žáci musí zvládnout pracovní postupy nejdříve teoreticky a poté prakticky. Získané znalosti a dovednosti v předmětu Základy pečovatelsví si žáci dále procvičují v odborném výcviku. V prvním ročníku je učivo rozděleno do šesti tematických celků: úvod do pečovatelsví, prevence nákaz, péče o lůžko, přímá obslužná péče o klienty, péče o vyprazdňování klienta, péče o kůži. Ve druhém ročníku je učivo rozvrženo do sedmi tematických celků, které se zaměřují na péči o výživu klienta, fyziologické funkce, léky, rehabilitaci, péči o dítě, aktivizaci klientů, péči o domácnost klienta. Ve 3. ročníku jsou probírány tematické celky: péče o seniory, péče o umírajícího a zemřelého, sociální služby, nepříznivé sociální situace.

Mezipředmětové vztahy

- odborný výcvik
- epidemiologie a hygiena
- psychologie
- zdravotěda
- péče o zdraví

Pojetí výuky

Výuka probíhá v rozsahu 2 hodiny týdně v prvním, druhém i třetím ročníku. Je zaměřena na zvládnutí teorie a osvojení si správných postupů pro provádění úkonů obslužné péče. Ve výuce se uplatňují klasické, aktivizující i komplexní výukové metody. Z klasických metod

převládá metoda vysvětlování, přednáška, práce s textem, předvádění a pozorování. Z aktivizujících metod se používá zejména diskuse na dané téma, metody situační. Z komplexních metod se realizuje frontální, skupinová výuka, samostatná práce žáků a výuka podporovaná počítačem. Podle možností se zařazují exkurze a besedy s pracovníky v dané oblasti. Ve výuce se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků (individuální přístup, respektování zvláštností a možností žáků, používání pomůcek, střídání pracovního tempa).

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání žáků jsou hodnoceny v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků střední školy, která jsou součástí Školního řádu. Základem hodnocení jsou ústní zkouška, písemná práce, samostatná práce. Při ústním hodnocení bude kladen důraz na odborné znalosti a komunikační dovednosti. Při písemném hodnocení bude kladen důraz na správnost z hlediska odborného. Písemná práce bude hodnocena body nebo procenty a toto hodnocení bude následně převedeno na klasifikaci písemných prací. Při hodnocení samostatné práce bude kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické znalosti, dodržet správný postup, dodržet zásady bezpečnosti a úroveň samostatnosti žáka. Výkon je hodnocen známkou a doplněn slovním hodnocením učitele i sebehodnocením žáka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení, ovládat práci s textem;
- sledovat pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a situaci;
- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, tolerovat odlišnosti;
- jednat v souladu s morálními principy;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle své pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a jednání, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům, diskriminaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- uvědomovat si význam celoživotního učení;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je ve školním a pracovním prostředí;
- vyjadřovat se za pomoci digitálních technologií;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- pomáhat mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů;
- pomáhat při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí,
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- vhodně komunikovat s klienty dodržovat zásady společenského a profesního chování;
- používat při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržívat a dezinfikovat;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovat požadavky klienta;

- mít přehled o základních principech individuálního plánování, umět sledovat změny na straně klienta, empaticky vnímat potřeby klienta a jednat o nich s dalšími pracovníky v sociálních službách;
- mít přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb;
- prakticky se orientovat ve formách sociálního vyloučení, mít přehled o nástrojích, kterými lze problematiku řešit, a o povoláních nebo institucích, které se podílejí nebo se mohou podílet na řešení;
- znát příčiny a rizikové faktory vzniku typů nepříznivých sociálních situací (bezdomovectví, nezaměstnanosti, dluhové problematiky, závislosti, násilného chování (domácího násilí, šikany);
- věděli o pracovních činnostech a na jakých pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit;
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- vystupovali s přiměřenou mírou sebevědomí a sebeodpovědnosti;
- angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- byli motivováni k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie;
- ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - charakterizuje pečovatelsví, uvede jeho hlavní cíle; - popíše vývoj péče o sociálně potřebné v historii; - dokáže popsat vlastnosti pečovatele; - charakterizuje pečovatelskou činnost.	1 Úvod do pečovatelsví - historie pečovatelsví - osobnost pečovatele
Žák: - uvede způsoby mytí rukou; - definuje pojem dezinfekce; - vyjmenuje pomůcky k přípravě dezinfekčního roztoku; - vypočítá množství účinné látky pro daný dezinfekční roztok; - popíše postup přípravy dezinfekčního roztoku; - vyjmenuje zásady při práci s dezinfekčními roztoky; - uvede pomůcky z různých materiálů, které se používají při péči o klienta; - popíše postup péče o pomůcky z různých materiálů; - uvede vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, postupy jejich ošetřování a dezinfekce.	2 Prevence nákaz - péče o ruce pracovníků obslužné péče - dezinfekce - péče o pomůcky z různých materiálů
Žák: - uvede požadavky na lůžko, čistotu, úpravu a bezpečnost životního prostředí klientů; - popíše péči o lůžko a lůžkoviny; - charakterizuje jednotlivé typy lůžek; - vyjmenuje základní vybavení lůžka; - popíše použití (význam) pomocných zařízení lůžka; - pojmenuje pomůcky doplňující lůžko; - popíše postup úpravy lůžka bez klienta a s klientem; - uvede zásady při manipulaci s prádlem; - vysvětlí pojem polohování; - popíše postup posazování, posouvání klienta na lůžku; - vyjmenuje jednotlivé polohy a vysvětlí jejich význam.	3 Péče o lůžko - umístění lůžka - vybavení lůžka - polohování klienta - polohy na lůžku

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede význam hygienické péče; - popíše zásady při poskytování hygienické péče; - vyjmenuje úkony hygienické péče; - popíše postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebepéče a soběstačnosti, pomoc při oblékání, osobní hygieně; - vyjmenuje pomůcky, které si u jednotlivých úkonů nachystá; - popíše postupy výměny osobního prádla u klientů; - vysvětlí odlišnosti péče v domácím prostředí; - vyjmenuje vhodné pracovní a kompenzační pomůcky; - popíše postupy jejich ošetření a dezinfekce; - při péči o klienta uvede techniky bezpečné pro své zdraví; - popíše význam sledování změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich nadřízeného pracovníka; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	4 Přímá obslužná péče o klienty - hygiena klienta - péče o čistotu těla – mytí na lůžku i v koupelně, péče o dutinu ústní, péče o vlasy, nehty, uši, vousy, osobní prádlo - poskytování pomoci a péče mobilnímu a imobilnímu klientovi a péče o jeho prostředí
Žák: - vyjmenuje pomůcky pro vyprazdňování moči a stolice; - objasní pojem inkontinence; - dokáže pojmenovat pomůcky pro inkontinentního klienta; - popíše postup výměny plenkových kalhotek u inkontinentního klienta; - popíše postup mytí znečištěného klienta.	5 Péče o vyprazdňování klienta - vyprazdňování klienta - inkontinentní klient

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vysvětlí pojem opruzeniny; - vyjmenuje příčiny, příznaky a místa vzniku opruzenin; - popíše péči a prevenci opruzenin; - vysvětlí pojem proleženiny; - vyjmenuje příčiny a místa vzniku proleženin; - popíše stupně proleženin; - dokáže pojmenovat jednotlivé antidekubitní pomůcky; - popíše péči a prevenci o proleženiny.	6 Péče o kůži - opruzeniny - proleženiny

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:2.

Žák: - vyjmenuje požadavky na podávání stravy; - vysvětlí pojem dieta, dietní systém; - uvede nejčastější diety u klientů v sociálních zařízeních; - popíše postup podávání stravy a krmení klientů dle stupně soběstačnosti; - vysvětlí pojem bilance tekutin; - vysvětlí techniku měření bilance tekutin; - uvede význam sledování bilance tekutin.	1 Péče o výživu klienta - zásady stravování - dieta, dietní systém - podávání jídla klientům - bilance tekutin
Žák: - vysvětlí zásady a postupy monitorování příznaků změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče; - uvede místa, pomůcky potřebné pro měření tepu; - popíše postup měření tepu; - uvede fyziologické a patologické hodnoty pulzu; - vyjmenuje místa a pomůcky pro měření teploty; - vymezí fyziologické a patologické hodnoty; - popíše postup měření teploty; - vysvětlí, jak se měří krevní tlak; - uvede hodnoty krevního tlaku a jeho odchylky; - popíše způsob měření dechu; - uvede fyziologické hodnoty dechu; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	2 Fyziologické funkce - tep - teplota - krevní tlak - dech
Žák: - vyjmenuje formy léků, vysvětlí balení a značení; - uvede zásady a způsoby pro podávání léků; - popíše možné způsoby podávání léků.	3 Léky - formy léků - balení a označení léků - zásady podávání léků - způsoby podávání léků

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:2.

Žák: - vysvětlí pojem a význam léčebné rehabilitace; - popíše různé postupy a pomůcky pro aplikaci tepla a chladu; - vysvětlí význam působení tepla a chladu.	4 Rehabilitace - léčebná rehabilitace - aplikace tepla - aplikace chladu
Žák: - vyjmenuje chronologicky věková období dítěte a přiřadí k nim časový úsek; - vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem; - vysvětlí odlišnosti v péči o dítě předškolního věku (zdravé i se zdravotním postižením); - vysvětlí význam mytí a koupání; - vyjmenuje pomůcky potřebné ke koupeli; - popíše postup při koupání; - dokáže popsat péči o kůži, oči, uši, zuby, nos a nehty; - orientuje se, jaké kosmetické přípravky jsou na trhu pro péči o dítě; - popíše postup a pomůcky k přebalování dětí; - uvede, kdy se dítě přebaluje; - vyjmenuje zásady při oblékání; - vysvětlí, co je přirozená výživa a jaké jsou její přednosti; - popíše umělou výživu dětí a postup krmení dítěte; - popíše význam hry a pobytu venku pro dítě; - vymezí nároky na hračky – vlastnosti hraček; - uvede různé druhy her vhodné pro jednotlivé etapy dětského věku; - rozliší jednotlivá postižení a uvede příklady; - vyjmenuje instituce, které jsou určeny pro děti se zdravotním postižením; - vymezí sociální pomoc a péči pro rodiny, které mají postižené dítě.	5 Péče o dítě - vývojová období dítěte - pomoc rodině s dítětem předškolního věku - péče o hygienu dítěte - přebalování a oblékání dětí - výživa dětí - péče o prostředí dětí a pobyt venku - péče o dítě se zdravotním postižením
Žák: - vysvětlí význam pohybové aktivizace a volnočasových činností; - uvede možnosti využití volného času klienta; - navrhne a předvede vybranou volnočasovou aktivitu.	6 Aktivizace klientů - způsoby využití volného času klientů - vlastní návrhy využití volného času klientů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:2.

Žák: - vyjmenuje vhodné postupy a techniky péče o domácnost včetně zajišťování stravy podle požadavků klienta; - popíše na příkladech, jak zajistit servisní a jiné služby klientům, jak jim pomoci v krizové situaci; - posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti; - doporučí prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - uvede zásady bezpečného chování v různých situacích; - vede dokumentaci o poskytovaných službách.	7 Péče o domácnost klienta - úklid domácnosti - péče o prádlo a oděvy - doručování, příprava a poskytování stravy - nákupy a obstarávání servisních a jiných služeb
---	--

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše změny ve stáří tělesné, psychické, smyslové, sociální; - časově vymezí období stáří; - vyjmenuje a popíše nejčastější onemocnění ve stáří u jednotlivých orgánových soustav a jejich příčiny; - popíše péči o klienta s cukrovkou a po mozkové příhodě; - vysvětlí pojem denní režim; - popíše rozdíl režimu dne v ústavu a doma; - vysvětlí význam péče v přirozeném prostředí; - rozliší sociální a zdravotní ústavní péči o staré občany; - popíše zařízení ústavní péče (domov pro seniory, hospic, LDN, zařízení pečovatelské služby); - uvede příklady aktivizace seniora během dne; - vysvětlí, jak je zajištěn kontakt seniorů se společenským prostředím; - uvede, jakou peněžitou pomoc senioři dostávají.	1 Péče o seniory - změny ve stáří - choroby ve stáří - denní režim seniorů - péče o seniory v domácnosti - ústavní péče o seniory - aktivizace seniorů - hmotné zabezpečení seniorů
Žák: - vyjmenuje příznaky umírání a smrti; - vysvětlí postup při péči o umírajícího a mrtvé tělo; - popíše úklid pomůcek a lůžka.	2 Péče o umírajícího a zemřelého - příznaky umírání - péče o umírajícího - péče o mrtvé tělo - úklid lůžka

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Základy pečovatelsví**

Ročník:3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše formy sociálních služeb a typy sociálních zařízení; - vybere a popíše sociální zařízení v regionu; - objasní význam zákona o sociálních službách; - uvede způsob financování sociálních služeb; - vysvětlí úlohu státu, orgánů místní samosprávy a nevládních subjektů v oblasti sociální péče; - vysvětlí na příkladech, kdo je považován za klienta sociálních služeb; - vyjmenuje základní práva klientů; - charakterizuje pracovněprávní postavení a povinnosti pečovatele, osobního asistenta, pomocníka v domácnosti; - vysvětlí požadavky na pracovníky sociálních služeb; - popíše organizační strukturu pracoviště, které poznal v průběhu praktického vyučování; - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb ve vztahu ke kvalitě sociálních služeb; - vysvětlí na příkladech pojem kvalita služeb; - popíše účel, obsah a způsob vedení dokumentace pečovatelské služby.	3 Sociální služby - systém sociálních služeb - sociální služby v regionu - právní a ekonomický rámec poskytování sociálních služeb - práva sociálních klientů - pracovně právní problematika - požadavky na pracovníky sociálních služeb - etické zásady sociální péče - kvalita v sociálních službách - úřední dokumentace pečovatelské služby
Žák: - vysvětlí na příkladech formy sociálního vyloučení; - popíše příčiny, rizikové faktory vzniku bezdomovectví, zadluženosti, nezaměstnanosti, závislosti, domácího násilí, šikany; - popíše možnosti, kterými lze nepříznivé sociální situace řešit a kdo se na jejich řešení podílí.	4 Nepříznivé sociální situace - bezdomovectví - nezaměstnanost - závislosti - domácí násilí - šikana

6.1.12 Teorie úklidových prací

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	32 (1)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Teorie úklidových prací je vštípit nejen znalosti, ale i dovednosti jak v teoretické, tak i v praktické činnosti žáků.

Teoreticko-praktická část vzdělávání výrazně působí na vytváření a formování klíčových dovedností a zajišťuje odbornou přípravu pro povolání. i profesními problémy potřebných k provádění úklidu v sociálních zařízeních, kancelářích, veřejných prostorách apod.

Cílem předmětu je osvojení si teoretických i praktických dovedností při úklidu, získat poznatky o různých čisticích prostředcích a pomůckách potřebných k provádění úklidu. Naučí se vhodně používat stroje a zařízení, které budou obsluhovat a používat při úklidu.

Výuka připravuje žáka ke snaze o kvalitní a pečlivou práci. Žáci jsou vedeni k dodržování organizace práce na pracovišti, k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a řídí se zásadami požární prevence. Cílem předmětu je komplexní rozvíjení odborných znalostí.

Charakteristika učiva

V předmětu se uplatňuje výchova k tvůrčí práci, vede ke komplexnímu osvojení si odborných znalostí a manuální zručnost při provádění jakéhokoliv úklidu. Žáci se seznámí s přípravky a desinfekčními prostředky, s jejich vlastnostmi a naučí se je správně používat při úklidu. Seznámí se s pomůckami a stroji, které se při úklidu používají. Výuka předmětu je zařazena do druhého ročníku a jsou probírány tematické celky: Úklidové prostředky a pomůcky, Úklidové pomůcky a stroje, Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu.

Mezipředmětové vztahy

- péče o zdraví – zdraví způsob života, vliv životního prostředí
- odborný výcvik – praktické ověření teoretických znalostí
- epidemiologie a hygiena

Pojetí výuky

Jde teoreticko-praktický předmět.

Vzdělávání se opírá co nejvíce o konkrétní příklady a situace, vytvořené v domácím i školním prostředí. Využívá znalostí žáků z jejich domácího prostředí, zájmu o pořádek a čistotu. Výklad učitele bude propojen s diskuzemi, řešením modelových situací, samostatnou i týmovou prací žáků. Předmět je organizován v několika hodinách ve školních prostorách.

Výuka je realizována výkladem a praktickými ukázkami učitele. Z vyučovacích forem převládá praktické cvičení jednotlivých postupů. Výuka je doplněna vhodnými

didaktickými pomůckami, např. použití počítače, nástěnných obrazů, fotografií a schémat.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením, sebehodnocením žáka i na základě bodového systému u písemného zkoušení. Podkladem pro hodnocení je ústní zkoušení, ve kterém jsou používány různé typy didaktických testů. Hodnocena je především ucelenost a trvanlivost osvojení požadovaných poznatků, pojmů.

Při ústním zkoušení hodnotíme správnou formulaci z odborného hlediska, srozumitelnost a souvislost řeči.

Žáky hodnotíme s ohledem na specifickou vývojovou poruchu učení nebo tělesnou či zrakovou vadu. Volíme takové druhy a formy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat adekvátní techniku učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov);
- pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti;

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktů a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je ve školním a pracovním prostředí;
- vyjadřovat se za pomoci digitálních technologií;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;

- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
 - byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažili se poskytnout první pomoc.
- b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn. aby žáci:**
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovali požadavky klienta.
- c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby žáci:**
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
 - nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.
- d) Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům, tzn. aby žáci:**
- vhodně komunikovali s klienty, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií; dodržovali zásady společenského a profesního chování;
 - osvojili si zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími odborníky v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.
- e) Pomáhat při zajišťování chodu domácnosti, tzn. aby žáci:**
- prováděli běžný úklid v domácnosti;
 - zajišťovali základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie;
 - používali správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a prováděli jejich standardní údržbu.
- f) Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb, tzn. aby žáci:**
- věděli, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit;
 - byli připraveni komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb;
 - jednali v souladu s profesně etickými zásadami, dbali na dodržování práv a bezpečnosti.
- g) Podílet se na realizaci a organizaci úklidu v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních, tzn. aby žáci:**
- používali vhodné čisticí prostředky a úklidové pomůcky;
 - obsluhovali stroje a zařízení používané při úklidu a dodržovali přitom zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
 - prováděli pravidelný (denní, týdenní) a generální úklid (mytí podlah a obkladů, čištění oken atd.);
 - organizovali, popřípadě sami zajišťovali provádění úklidových prací; podíleli se na jednorázových a pravidelných úklidových pracích (denní, týdenní, generální úklid);

- dbali na dodržování hygienických požadavků pro sociální zařízení, včetně dezinfekčního řádu pracoviště, správných postupů a BOZP při manipulaci s chemickými a dezinfekčními látkami, úklidovými pomůckami a stroji.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- přijali osobní odpovědnosti při rozhodování;
- byli otevření vůči celoživotnímu učení.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie;
- ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie úklidových prací**

Ročník: 2

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; - při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO; dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení.	1 Úklidové prostředky a pomůcky
Žák: - vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání; - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných pomůcek, strojů a zařízení - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	2 Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje
Žák: - vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení; - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky	3 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie úklidových prací**

Ročník: 2

Výsledky a kompetence	Tematické celky
bezpečné pro své zdraví; - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).	

6.1.13 Teorie přípravy pokrmů

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

128 (4)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti o potravinách a nápojích, jejich vlivu na zdraví člověka a o zásadách zdravé výživy. Žáci se seznamují se složením, jakostí, vlastnostmi potravin, jejich využitím při přípravě pokrmů. Získají znalosti o správném ošetřování a skladování potravin, o přípravě pokrmů studené a teplé kuchyně.

Charakteristika učiva

Obsahový okruh poskytuje žákům vědomosti o přípravě hotových pokrmů podle tradičních receptur a praktické dovednosti pro práci se surovinami, jejich výběrem, opracováním a využíváním při přípravě pokrmů. Žáci jsou vedeni k uplatňování zásad racionální výživy při přípravě pokrmů. Důraz je kladen na hospodárné využívání potravin, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí při zpracování surovin a likvidaci obalů, dodržování osobní a provozní hygieny a zdravotně-hygienických předpisů.

Mezipředmětové vztahy

- péče o zdraví
- společenská výchova
- epidemiologie a hygiena
- informatika

Pojetí výuky

Příprava pokrmů je teoreticko-praktický vyučovací předmět a vyučuje se v prvním ročníku v rozsahu 4 hodiny týdně. Výuka je organizována formou frontálního vyučování a výkladu, řízené diskuse, práce ve skupinkách, a práce s texty.

Součástí vzdělávání je práce se zdroji informací (denní tisk, televize, internet) a propojování aktuálních informací z reálného života. Dle možností jsou využívány multimediální metody (počítač, DVD, dataprojektor).

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání se ověřují průběžně, ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží písemné a ústní zkoušení. Hodnotí se zvládnutí odborné terminologie, schopnost aplikovat teoretické znalosti v konkrétní činnosti, popis pracovního postupu, výběr vhodných surovin pro přípravu pokrmů, práce s informacemi.

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu, žáci jsou známkováni dle platné klasifikační stupnice. Žáci jsou vedeni ke schopnosti sebehodnocení. Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu vždy s ohledem na prokázanou specifickou vývojovou poruchu učení nebo tělesnou či zrakovou vadu, přihlíží se k charakteru a stupni postižení. Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, ověřovat si získané poznatky;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebná digitální zařízení, aplikace a služby;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků);
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc;
- chápat kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- pomáhat při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí;

- vhodně komunikovat s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- pomáhat při zajišťování stravy (distribuce hotových jídel, ohřátí nebo příprava jednoduchých pokrmů a nápojů);
- zajišťovat nákupy a další běžné služby, pomáhat klientům při kontaktu s venkovním prostředím;
- vědět, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit;
- být připraveni komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky;
- pomáhat při přípravě pokrmů a nápojů;
- připravit jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně podle receptury;
- používat a udržovat inventář a zařízení v gastronomickém provozu i v domácím prostředí;
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- provádět sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů;
- skladovat suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky;
- provádět úklid a čištění skladovacích prostor.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- byli vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život, k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučili se efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;

- se seznámili se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- se seznámili se službami kariérového poradenství a službami zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb;
- chápali a odlišovali vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržovali právní normy;
- chránili data před zneužitím, rozpoznali a nahlásili nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; při využívání digitálních služeb postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie přípravy pokrmů**

Ročník: 1

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše vybavení kuchyně a skladů potravin; - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku, ošetřuje je a zabezpečuje po ukončení práce; při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany; - správně používá inventář, ošetřuje ho a udržuje; - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu, nejčastějších příčin úrazů a jejich prevence; - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje hygienické požadavky.	1 Výrobní středisko - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku - hygienické požadavky na přípravu pokrmů
Žák: - rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití; - při nákupech využívá digitální technologie; - používá digitální technologie při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů.	2 Potraviny a nápoje - základní druhy potravin a nápojů - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů
Žák: - uvede příklady nesprávných stravovacích návyků a vysvětlí jejich vliv na zdraví; - objasní podstatu racionální (zdravé) a léčebné výživy; - vysvětlí zásady racionální výživy dětí a dospělých, doloží příklady vhodných a nevhodných potravin a pokrmů.	3 Výživa člověka - zásady správné (racionální) výživy a stravovacích návyků - racionální a léčebná výživa

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie přípravy pokrmů**

Ročník: 1

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - zvolí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury; - připraví různé druhy příloh; - připraví běžné teplé nápoje; - správně uchovává a ohřívá pokrmy; vysvětlí postup při zamrazování a uchovávání mražených potravin a pokrmů a jejich regeneraci; - dodržuje hygienu a pořádek na pracovišti; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	4 Technologie přípravy pokrmů - příprava a předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - uchovávání potravin a pokrmů - regenerace zchlazených a zmražených potravin a pokrmů - teplé nápoje
Žák: - použije stolní inventář podle jeho určení, ošetřuje ho a udržuje; - dbá na estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů; - ovládá techniku jednoduché obsluhy včetně bezpečného a etického podávání pokrmů a nápojů osobě se ztíženou mobilitou nebo malým dětem; - objasní na příkladech pravidla kulturního stolování a časté chyby proti etiketě.	5 Základy stolování - zásady stolničení (inventář, prostírání a úprava stolu, zásady obsluhy) - pravidla a zvyklosti stolování

6.1.14 Teorie šití a opravy prádla

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

denní

32 (1)

od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět poskytuje žákům znalosti o základních textilních materiálech používaných při šití prádla a bytových doplňků a znalosti pro praktické dovednosti potřebné při ručním i strojovém šití a opravách prádla a bytových doplňků. Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevenci, vhodné organizaci práce a dodržování pořádku na pracovišti. Naučí se zhotovit bytový doplněk i provádět základní údržbu šicího stroje.

Charakteristika učiva

Obsahový okruh poskytuje žákům vědomosti potřebné pro ruční a strojové šití a opravy prádla a bytových doplňků. Důraz se klade na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, organizaci práce a udržování pořádku na pracovišti.

Mezipředmětové vztahy

- odborný výcvik
- matematika

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve druhém ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Jde o teoreticko-praktický vyučovací předmět rozdělený do čtyř tematických celků, které na sebe navazují. Učitel používá výklad, názorné ukázky, řízený rozhovor, multimediální metody (počítač, DVD, dataprojektor).

Žáci jsou vedeni k tvořivé činnosti, pečlivosti, zodpovědnosti za vykonanou práci. Ve výuce je nezbytné opakování a procvičování odborné terminologie i pracovních postupů. Učitel spolupracuje s učitelem odborného výcviku, kde žáci získané znalosti využívají a své dovednosti šití a oprav rozvíjí.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá průběžně, ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží písemné a ústní zkoušení. Hodnotí se zvládnutí odborné terminologie, popis pracovního postupu práce, vyjmenování potřebných pomůcek, schopnost aplikovat teoretické znalosti v konkrétní činnosti.

Hodnocení se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků střední školy, která jsou součástí Školního řádu. Žáci jsou známkováni dle platné klasifikační stupnice. Hodnotí se z ústního i písemného projevu vždy s ohledem na prokázanou specifickou vývojovou poruchu učení nebo tělesnou či zrakovou vadu. Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Žáci jsou vedeni ke schopnosti sebehodnocení.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, přijímat radu i kritiku;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebná digitální zařízení, aplikace a služby;
- získávat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a v osobním či profesní komunitě;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků);
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc;
- chápat kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládat s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- zajišťovali základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie;
- volili vhodný materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku;
- prováděli základní údržbu a seřízení šicího stroje;
- opravovali prádlo a oděvy (zašívání, aplikace, začišťování aj.);
- zhotovovali jednoduché výrobky (povlečení, závěsy, potahy, dekorační výrobky apod.).

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- byli vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život, celoživotní učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a aktivní osobní i profesní rozvoj;
- se naučili efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- se seznámili se službami kariérového poradenství a službami zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie;
- ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie šití a opravy prádla**

Ročník:2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede příklady bezpečnostních rizik při šití a opravách prádla a udržování pořádku na pracovišti; - charakterizuje jednotlivé druhy prádlových a bytových textilií a uvede jejich vhodné použití; - rozlišuje textilie podle materiálu (původu vlákna) a způsobu výroby, vlastností, vzhledu a omaku; - vyjmenuje prvky drobné textilní a technické přípravy a charakterizuje je; - efektivně používá digitální technologie při získávání informací; - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků.	1 Prádlové a bytové textilie a drobná příprava - organizace práce, BOZP a požární prevence na pracovišti - rozdělení a vlastnosti textilií pro zhotovování prádla a bytových doplňků - drobná textilní příprava - drobná technická příprava
Žák: - vysvětlí techniku ručního šití, používá vhodné pracovní pomůcky; - popíše jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených pracovních postupů a ví, na který výrobek je použije.	2 Ruční šití - technika ručního šití - stehy, dírky, zapínadla
Žák: - vysvětlí princip strojového šití a postup práce na šicím stroji; - popíše různé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišití knoflíků, aplikace; - specifikuje ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybů); - efektivně používá digitální technologie při získávání informací; - objasní obsluhu a údržbu šicího stroje.	3 Šicí stroj, strojové šití - princip strojového šití - obsluha a údržba šicího stroje - drobné opravy prádla

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie šití a opravy prádla**

Ročník:2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků; - ušije bytové doplňky (např. závěsy, potahy, povlečení, polštářky, chňapky, dekorační předměty) podle stanoveného technologického postupu; - efektivně používá digitální technologie při získávání informací; - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplňků.	4 Zhotovení bytových doplňků, jednoduché opravy

6.1.15 Teorie praní a žehlení

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

**75-41-E/01 Pečovatelské služby
denní**

32 (1)

**od 1. 9. 2025 plošně pro všechny
ročníky**

Pojetí vyučovacího předmětu

Úkolem předmětu Teorie praní a žehlení je vštípit nejen znalosti, ale i dovednosti jak v teoretické, tak i v praktické činnosti žáků.

Teoreticko-praktická část vzdělávání výrazně působí na vytváření a formování klíčových dovedností a zajišťuje odbornou přípravu pro povolání. i profesními problémy potřebných k provádění praní a žehlení prádla jak v domácnostech, tak i v sociálních a léčebných zařízeních.

Obecné cíle

Cílem předmětu je osvojení si teoretických i praktických dovedností při praní a žehlení prádla, získat poznatky o různých čisticích a pracích prostředcích. Naučí se obsluhovat přístrojové a technické vybavení prádelny, které budou obsluhovat a používat při praní a žehlení.

Výuka připravuje žáka ke snaze o kvalitní a pečlivou práci. Žáci jsou vedeni k dodržování organizace práce na pracovišti, k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a řídí se zásadami požární prevence. Cílem teoretické výuky je komplexní rozvíjení odborných znalostí žáka.

Charakteristika učiva

V předmětu se uplatňuje výchova k tvůrčí práci, vede ke komplexnímu osvojení si odborných znalostí a manuální zručnost při manipulaci s prádlem. Žáci se seznámí s čisticími a dezinfekčními prostředky, s jejich vlastnostmi a naučí se je správně používat při odstraňování skvrn. Seznámí se stroji a zařízením používaných v prádelnách.

Mezipředmětové vztahy

- péče o zdraví
- odborný výcvik
- epidemiologie a hygiena

Pojetí výuky

Předmět Teorie praní a žehlení je teoreticko-praktický předmět. Výuka předmětu probíhá v rozsahu 1 hodiny týdně ve druhém ročníku.

Vzdělávání se opírá co nejvíce o konkrétní příklady a situace, jak z domácího, tak i školního prostředí (internát školy). Využívá znalostí žáků z jejich domácího prostředí, zájmu o pořádek a čistotu. Výklad učitele bude propojen s diskuzemi, řešením modelových situací, samostatnou i týmovou prací žáků. Předmět je organizován v několika hodinách ve školních prostorách.

Výuka je realizována výkladem a praktickými ukázkami učitele. Z vyučovacích forem převládá praktické cvičení jednotlivých postupů.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením, sebehodnocením žáka i na základě bodového systému u písemného zkoušení. Hodnocena je především ucelenost a trvanlivost osvojení požadovaných poznatků, pojmů.

Při ústním zkoušení hodnotíme správnou formulaci z odborného hlediska, srozumitelnost a souvislost řeči. Volíme takové druhy a formy zkoušení, které odpovídají schopnostem a postižení žáka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- dodržovat odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- dodržovat zásady společenského chování;
- uvědomovat si nutnost respektování školního řádu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektovat práva a osobnost svých spolužáků i druhých lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka.

Personální kompetence

Žáci by měli:

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- získávat, sdílet a sdělovat data a informace v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- využívat digitální technologie;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- orientovat se v jednotlivých pracích a čisticích prostředcích, jejich vlastnostech a požití;
- dodržovat stanovené technologické postupy při praní a žehlení prádla a oděvů;
- třídit prádlo podle druhu materiálu a znečištění, zvolit vhodný program pro praní prádla;
- jednat hospodárně, organizovat si účelně práci, na pracovišti udržovat pořádek a čistotu;
- dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární ochranu;
- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby

- našli pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělávání včetně alternativních možností;
- pochopili nutnost odborných znalostí a dovedností v daném oboru;
- se seznámili se službami kariérového poradenství.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- se naučili esteticky a citově vnímat svého okolí a přírodního prostředí.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním;
- získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie praní a žehlení**

Ročník:2.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů z hlediska jejich určení, technologického postupu praní a působení v průběhu aplikace; - zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem; - vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce; - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; - efektivně používá digitální technologie při získávání informací; - dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní a jejich bezpečnou a ekologickou likvidaci.	1 Přípravky na praní prádla a oděvů - bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky - prací prášky - avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie praní a žehlení**

Ročník:2.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní; - identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobcí z hlediska technologie praní; - třídí prádlo, oděvy podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; - efektivně používá digitální technologie při získávání informací; - popíše technologický postup ručního praní; - zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění; - pere prádlo a oděvy ručně, v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup; - máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje přitom správný postup; - suší prádlo a oděvy volně a v sušičce a dodržuje přitom správný postup; - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje zásady osobní hygieny; - uvede příklady bezpečnostních rizik při praní prádla a oděvů a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence; - používá ochranné pracovní pomůcky.	2 Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení
Žák: - obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s ním dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového a technického vybavení a zařízení prádelny.	3 Stroje a zařízení v prádelně

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Teorie praní a žehlení**

Ročník:2.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení; - žehlí jiné textilní výrobky na žehlicím stroji; - složí vyžehlené prádlo podle stanovených zásad; - dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení, uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení.	4 Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení na žehlicím stroji

6.1.16 Odborný výcvik

Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	1696 (53)
Platnost:	od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Obecným cílem předmětu je příprava žáků na jejich profesi, poskytování pečovatelských služeb klientům vyžadujících pomoc druhé osoby v různých typech sociálních zařízení nebo v domácím prostředí. Profesionální příprava probíhá po celou dobu studia na smluvně zajištěných odborných pracovištích a v odborných učebnách školy - cvičná kuchyně, cvičná prádelna, učebna pečovatelské služby.

Cílem odborného výcviku ve všech ročnících je zdokonalit praktické dovednosti žáků tak, aby byli schopni aplikovat odborné znalosti při řešení konkrétních úkolů v reálném prostředí jednotlivých zařízení.

Ve výuce odborného výcviku jsou žáci vedeni:

- k dodržování správných pracovních postupů,
- k odborné terminologii,
- k rozvíjení manipulačních dovedností,
- ke schopnosti týmové spolupráce a komunikace s klienty.

1. ročník

Cílem odborného výcviku v 1. ročníku je poskytnout žákům praktické dovednosti pro přípravu hotových pokrmů podle tradičních receptur. Jsou vedeni k praktické dovednosti pro práci se surovinami, jejich výběru, nákupu, zpracování a využívání ve stravovacím provozu i domácím prostředí. Při přípravě pokrmů jsou vedeni k dodržování správných technologických postupů a jsou zohledňovány zásady racionální výživy. Cílem výuky je vytvoření návyků žáků k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, osobní a provozní hygieny a hygieny prostředí.

2. ročník

V odborném výcviku ve 2. ročníku získávají praktické pracovní návyky při úklidu, praní a žehlení prádla, šití a opravě prádla, bytových doplňků. Jednotlivé části odborného výcviku jsou navzájem provázány a jsou prováděny ve škole i na pracovištích smluvních zařízení. Žáci pracují v týmu i jednotlivě, učí se respektovat jeden druhého, své spolupracovníky ve smluvních zařízeních, komunikovat s nimi a plnit požadavky vyplývající ze zadané práce.

1.- 3. ročník

Cílem odborného výcviku v prvním, druhém a třetím ročníku z pečovatelské služby je připravit žáky pro provoz tak, aby si osvojili potřebné pracovní postupy a návyky, dokázali si nabyté teoretické znalosti spojit v praxi, získali manuální dovednosti k provádění pečovatelských služeb.

Charakteristika učiva

Výuka odborného výcviku probíhá ve třech ročnících, učivo je rozděleno do tematických celků. Odborný výcvik je zaměřený na praktické dovednosti žáků. Učivo jednotlivých

tematických celků je probíráno v odborných teoretických předmětech. Praktická výuka na tyto znalosti žáků navazuje.

1. ročník

Aplikují vědomosti o přípravě hotových pokrmů a získávají praktické dovednosti pro práci se surovinami, jejich výběrem, zpracováním a využíváním při přípravě pokrmů. Učí se uplatňovat zásady zdravé racionální výživy při přípravě pokrmů a zároveň hospodárně nakládat s potravinami, dodržovat osobní i pracovní hygienu a bezpečnostní předpisy. V prvním ročníku žáci procvičují tyto tematické celky v rozsahu 10 týdenních vyučovacích hodin:

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie

Kuchyňský provoz

Výživa člověka

Potraviny a nápoje

Předběžná příprava pokrmů

Technologie přípravy pokrmů

Podávání jídel, stolování

2. ročník

Výuka odborného výcviku ve druhém ročníku je rozdělena do tří obsahových okruhů - úklidové práce, praní a žehlení prádla, šití a opravy prádla a bytových doplňků. Tyto okruhy jsou zaměřeny na práci v sociálních zařízeních, ubytovnách a v domácnostech.

Žáci se prakticky seznámí s přípravky používanými při úklidu, pracovními pomůckami, čistícími, desinfekčními a pracími prostředky, s jejich vlastnostmi a naučí se je vhodně používat. Učí se používat a manipulovat se stroji a zařízeními, které budou obsluhovat a používat. Získají vědomosti o základních textilních materiálech používaných při šití prádla a bytových doplňků a praktické dovednosti potřebné při šití a opravách prádla a bytových doplňků. Naučí se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy.

Praktická výuka probíhá v rozsahu 13 týdenních vyučovacích hodin, ve kterých se procvičují tematické celky:

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie
- Úklidové prostředky a pomůcky
- Úklidové stroje a zařízení
- Pravidelný úklid – denní, týdenní, generální
- Oděvní textilie
- Ruční a strojové šití
- Přípravky na praní prádla a oděvů
- Praní a sušení prádla
- Stroje a zařízení v prádelně
- Žehlení prádla a oděvů

1. - 3. ročník

V prvním, druhém a třetím ročníku je výuka odborného výcviku zaměřena na obsahový okruh pečovatelské práce. Praktická výuka pečovatelské práce zahrnuje 30 hodin za celou dobu studia, z toho v 1. ročníku probíhá v rozsahu 5 týdenních vyučovacích hodin, ve 2. ročníku v rozsahu 4 týdenních vyučovacích hodin, ve třetím ročníku v rozsahu 21 týdenních vyučovacích hodin.

V prvním ročníku je učivo rozděleno do šesti tematických celků a navazuje na obsah učiva předmětu základy pečovatelské práce. Tematické celky jsou zaměřeny na BOZP, prevenci nákaz, péči o lůžko, přímou obslužnou péči o klienty, péči o vyprazdňování klienta, péči o kůži. Ve druhém ročníku je učivo rozděleno do sedmi tematických celků: péče o výživu klienta, sledování fyziologických funkcí, léky, rehabilitace, péče o dítě předškolního věku, aktivizace klientů, péče o domácnost klienta. Ve třetím ročníku je učivo rozděleno do pěti tematických celků: BOZP, přímá obslužná péče o dospělého klienta, péče o dítě předškolního věku, aktivizace klientů, sociální služby. Výuka ve třetím ročníku je smluvně zajištěna na odborném pracovišti v reálném prostředí a v odborné učebně školy (učebna pečovatelské práce).

Mezipředmětové vztahy

- epidemiologie a hygiena
- teorie přípravy pokrmů
- teorie úklidových prací
- teorie praní a žehlení
- teorie šití a opravy prádla
- základy pečovatelské práce
- psychologie
- zdravotní péče
- péče o zdraví

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v prvním ročníku v rozsahu 15 hodin týdně, ve druhém ročníku v rozsahu 17 hodin týdně, ve třetím ročníku v rozsahu 21 hodin týdně. Základní strategií výuky jsou praktické činnosti podpořené teoretickými znalostmi. Výuka probíhá v prvním ročníku ve cvičné kuchyni, učebně pečovatelské práce a na pracovištích školy zaměřených na kuchyňský provoz. Ve druhém ročníku výuka probíhá ve cvičné prádelně, v odborné učebně pečovatelské práce a pracovištích školy zaměřených na prádelenský, úklidový, šicí provoz, ve třetím ročníku výuka probíhá na pracovištích školy a smluvně zajištěném pracovišti sociálního zařízení. Ve výuce se uplatňují klasické, aktivizační i komplexní metody. Převládají metody názorně-demonstrační, dovednostně-praktické, metody situační, skupinová a kooperativní výuka. Výuka je doplněna exkurzemi. Ve výuce se uplatňují podpůrná opatření žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky žáka jsou hodnoceny klasifikací v kombinaci se slovním hodnocením a sebehodnocením. Hodnocení vychází z ústního i písemného zkoušení dílčích témat (testy, cvičení) a z hodnocení praktických činností. Při hodnocení praktických činností je důraz kladen: na schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktických činnostech, na dodržení správného pracovního postupu, organizaci práce, na dodržení zásad BOZP, hygienických předpisů, zapojení žáka do skupinové práce.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení, využívat v procesu učení;
- mít pozitivní vztah ke vzdělávání, znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru;
- sledovat pokrok při dosahování cílů svého učení;
- přijímat hodnocení jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- umět se srozumitelně a jasně vyjadřovat;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání;
- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně a samostatně;
- dodržovat zákony;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- osvobodit se od xenofobie;
- jednat v souladu s morálními principy a normami společenského chování;
- uznávat hodnotu života.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti;
- odhadovat důsledky svého jednání;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku;
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- připravit se řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- kolektivně se podílet na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;
- předcházet konfliktům a diskriminaci;
- nést zodpovědnost za dané úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesi;
- mít reálnou představu o pracovních a platových podmínkách;
- mít představu o požadavcích zaměstnavatelů;
- umět srovnávat požadavky zaměstnavatele se svými schopnostmi a předpoklady;

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je ve školním a pracovním prostředí;
- získávat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě;
- vyjadřovat se za pomoci digitálních technologií;
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence

Žáci by měli:

- pomáhat mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných denních úkonů;
- pomáhat při přípravě a poskytování stravy klientům, při péči o jejich životní prostředí;
- pomáhat udržovat domácnost a osobní hygienu klientů,
- zprostředkovat klientům kontakt se společenským prostředím,
- pomáhat při obstarávání osobních záležitostí a jiných aktivizačních činností;
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě;
- jednat taktně, chovat se profesionálně;
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- vhodně komunikovat s klienty, osvojit si zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením;
- dodržovat standardy kvality sociálních služeb;
- mít přehled o principech individuálního plánování;
- osvojit si zásady spolupráce v multidisciplinárním týmu;
- provádět běžný úklid v domácnosti;
- zajišťovat základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie;
- používat běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje, provádět jejich standardní údržbu;
- podílet se na úklidových pracích;
- dodržovat hygienické požadavky pro sociální zařízení, BOZP při manipulaci s dezinfekčními látkami, úklidovými pomůckami a stroji;
- používat a udržovat inventář a zařízení v gastronomickém provozu i v domácím prostředí;
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- opravovat prádlo a oděvy (zašívání, aplikace, začišťování);
- třídit prádlo, používat vhodné prací prostředky, obsluhovat prací, sušicí a žehlicí stroje.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb;
- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie;
- ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;
- chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Občan v demokratické společnosti

Žáky vede k tomu, aby:

- získat vhodnou míru sebevědomí, schopnost morálního úsudku;
- jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáky vede k tomu, aby:

- chápe postavení člověka v přírodě, vliv prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojí si principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- chápe význam ekologického zacházení s odpady.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, zásady požární prevence, dodržuje provozní řád pracoviště; - dbá na prevenci úrazů a infekčních onemocnění, demonstruje poskytnutí první pomoci; - dodržuje při práci zásady osobní hygieny, používá pracovní oděv; - používá pracovní pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - orientuje se ve cvičné místnosti a dokáže najít lékárničku a pomůcky potřebné k ochraně zdraví.	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - hygienické zásady
Žák: - orientuje se ve vybavení kuchyně a rozdělení skladů potravin; - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku, při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany; - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - udržuje pořádek na pracovišti; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	2 Výrobní středisko - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku
Žák: - vybere vhodné potraviny z hlediska druhů a technologického využití; - dodržuje správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů; - orientuje se ve štítkách potravin, které uvádí výrobce.	3 Potraviny a nápoje - základní druhy potravin - nealkoholické a alkoholické nápoje - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede příklady nesprávných stravovacích návyků na zdraví, vybere potraviny vhodné pro zdravou výživu; - připraví pokrm odpovídající racionální a léčebné výživě; - připraví snídani dle základní tabulky diet.	4 Výživa člověka - zásady správné výživy pro zdraví člověka - racionální a léčebná výživa
Žák: - zvolí, nakoupí a použije vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů; - vyhledá z dostupných zdrojů recept, vypíše suroviny potřebné na přípravu jídla, udělá nákupní seznam; - opracuje a upraví suroviny podle pokynů; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně; - připraví běžné studené a teplé nápoje; - udržuje pořádek na pracovišti; - používá digitální technologie při získávání informací k přípravě pokrmů.	5 Technologie přípravy pokrmů - příprava a předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů - studené a teplé nápoje
Žák: - použije inventář podle jeho určení; - ošetřuje a udržuje inventář; - zabezpečí inventář po ukončení provozu; - ovládá techniku jednoduché obsluhy; - připraví stůl ke stolování dle potřebné situace; - připraví jednoduchou dekoraci ke svátečnímu stolování.	6 Podávání jídel, stolování - inventář, údržba, použití - technika podávání pokrmů a nápojů při jednoduché obsluze

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů z hlediska jejich určení, technologického postupu praní a působení v průběhu aplikace; - zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem; - vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce; - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; - dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní a jejich bezpečnou a ekologickou likvidaci.	1 Přípravky na praní prádla a oděvů - prací prášky - avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky - bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vysvětlí a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní; - identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobci z hlediska technologie praní a sušení; - třídí prádlo, oděvy a bytové doplňky podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; - popíše technologický postup ručního praní; - zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění; - pere prádlo a oděvy ručně, v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup; - máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje přitom správný postup; - suší prádlo a oděvy volně a v sušičce a dodržuje přitom správný postup; - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje zásady osobní hygieny; - uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - používá ochranné pracovní pomůcky.	2 Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení
Žák: - obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s ním dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového a technického vybavení a zařízení prádelny; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	3 Stroje a zařízení v prádelně

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení; - žehlí prádlo a jiné textilní výrobky na žehlicím stroji; - složí vyžehlené prádlo podle stanovených zásad; - dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení, uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení.	4 Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení na žehlicím stroji
Žák: - charakterizuje jednotlivé druhy a prádlových a bytových textilií a uvede jejich vhodné použití; - rozlišuje textilie podle materiálu (původu vlákna) a způsobu výroby, vlastností, vzhledu a omaku; - vyjmenuje prvky drobné textilní a technické přípravy a charakterizuje je; - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků.	5 Prádlové a bytové textilie a drobná příprava - rozdělení a vlastnosti textilií pro zhotovování prádla a bytových doplňků - drobná textilní příprava - drobná technická příprava
Žák: - ovládá techniku ručního šití, používá vhodné pracovní pomůcky; - šije jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených pracovních postupů a ví, na který výrobek je použije.	6 Ruční šití - technika ručního šití - stehy, dírky, zapínadla
Žák: - vysvětlí princip strojového šití a postup práce na šicím stroji; - šije různé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišívá knoflíky, aplikace; - má správné ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybů).	7 Šicí stroj, strojové šití - princip strojového šití - obsluha a údržba šicího stroje - drobné opravy prádla

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků; - ušije bytové doplňky (např. závěsy, potahy, povlečení, polštářky, chňapky, dekorální předměty) podle stanoveného technologického postupu; - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplňků.	8 Zhotovení bytových doplňků, jednoduché opravy
Žák: - vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; - při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO; dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení.	9 Úklidové prostředky a pomůcky
Žák: - vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání; - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných pomůcek, strojů a zařízení.	10 Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik**

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení; - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví; - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).	11 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, zásady požární prevence, dodržuje provozní řád pracoviště; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti; - dodržuje bezpečné pracovní postupy při práci s technickým zařízením, pracovními a kompenzačními pomůckami; - orientuje se v odborné učebně; - dodržuje při práci zásady osobní hygieny; - používá ochranné pracovní pomůcky.	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb - bezpečnost technických zařízení - pracoviště učebny pečovatelství - hygienické zásady
Žák: - demonstruje postup při mytí rukou; - popíše postup přípravy dezinfekčních roztoků; - předvede přípravu dezinfekčního roztoku; - dodržuje zásady BOZP při práci s dezinfekčními roztoky; - dokáže dezinfikovat pomůcky z různých materiálů; - dodržuje pracovní postupy při dezinfekci pracovních a kompenzačních pomůcek.	2 Prevence nákaz - protiepidemická opatření - bezpečnost při práci s dezinfekčními přípravky - péče o pomůcky

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše pečovatelské lůžko a předvede manipulaci s ním; - dokáže používat základní vybavení lůžka a pomůcky doplňující lůžko; - popíše postup úpravy lůžka bez klienta a s klientem; - demonstruje postup úpravy lůžka bez klienta a s klientem; - manipuluje správně s čistým a použitým prádlem; - popíše a předvede postup dezinfekce lůžka; - pečuje o čistotu, úpravu a bezpečnost životního prostředí klienta; - komunikuje s klientem při úpravě lůžka; - uloží klienta do správné polohy s ohledem na jeho zdravotní stav; - dodržuje zásady bezpečné manipulace s klientem na lůžku.	3 Péče o lůžko - pečovatelské lůžko - úprava lůžka bez klienta a s klientem - péče o prostředí klienta - polohy klienta v lůžku - změny poloh – posouvání, otáčení, posazování

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - správně používá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebezpečí a soběstačnosti, pomoc při osobní hygieně, oblékání - provede úkony bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi; - provádí s klientem nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace) pod odborným dohledem; - používá správně a eticky vhodné pracovní a kompenzační pomůcky; - vhodně ošetřuje a dezinfikuje pomůcky; - při péči o klienta používá techniky bezpečné pro své zdraví; - demonstruje hygienickou péči u částečně soběstačného klienta a u klienta imobilního; - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich nadřízeného pracovníka; - komunikuje s klientem při prováděných úkonech; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	4 Přímá obslužná péče o klienty - pomoc a péče o vlastní osobu mobilního, částečně mobilního a imobilního klienta (dospělého) a jeho prostředí - denní režim pracoviště - ranní hygiena - večerní hygiena - péče o vlasy a nehty - péče o dutinu ústní - celková koupel

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:1.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - předvede manipulaci s pomůckami pro vyprazdňování moči a stolice; - vybere vhodnou pomůcku pro inkontinentního klienta a popíše způsob jejího používání; - popíše postup výměny plenkových kalhotek u inkontinentního klienta; - demonstruje výměnu plenkových kalhotek u ležícího klienta; - popíše postup mytí znečištěného klienta; - připraví pomůcky a předvede postup mytí znečištěného klienta; - používá ochranné pomůcky.	5 Péče o vyprazdňování klienta - sledování vylučování moči a stolice
Žák: - dokáže použít pomůcky, prostředky a úkony v prevenci proleženin a opruzenin; - rozliší a použije správně jednotlivé druhy antidekubitních pomůcek; - předvede postup polohování klienta s pomocí polohovacích pomůcek.	6 Péče o kůži

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše a prakticky předvede postup podávání stravy a krmení klientů podle stupně soběstačnosti; - sleduje příjem potravy a tekutin u klientů vyžadující zvýšenou péči; - objasní potřebu správně upravené potravy pro uspokojivý pocit klienta; - použije správně a eticky vhodné různé pracovní a kompenzační pomůcky pro stolování.	1 Péče o výživu klienta - postup podávání stravy klientům - krmení klienta - bilance tekutin
Žák: - popíše způsoby měření tělesné teploty; - připraví pomůcky a demonstruje měření tělesné teploty; - popíše a prakticky předvede postup měření pulzu; - dodržuje zásady správného měření krevního tlaku; - popíše postup a demonstruje měření krevního tlaku; - vysvětlí postup měření dechu; - ošetřuje a dezinfikuje pomůcky; - dokáže využívat digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů.	2 Sledování fyziologických funkcí - měření a záznam tělesné teploty, pulzu, krevního tlaku, dechu
Žák: - orientuje se ve formách léků, způsobech podávání léků; - popíše způsoby uložení léků v sociálním zařízení, v domácnosti; - vysvětlí asistenci při podávání léků klientům.	3 Léky - formy léků - podávání léků - uložení léků

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dokáže manipulovat s pomůckami pro aplikaci tepla, chladu; - připraví pomůcky a předvede postupy aplikace Priessnitzova obkladu, teplého, studeného obkladu, zábalu; - připraví a předvede kondiční cvičení.	4 Rehabilitace - pomůcky pro aplikaci tepla, chladu - - kondiční cvičení
- připraví pomůcky a provede koupel kojence v modelové situaci; - dodržuje zásady prevence opruzenin; - dokáže ošetřit opruzenou kůži kojence, batolete; - popíše umělou výživu dětí a potup krmení dítěte; - navrhne vhodnou stravu pro malé děti; - popíše postupy krmení dětí, upozorní na rizika při krmení.	5 Péče o dítě předškolního věku - péče o hygienu dítěte - přebalování a oblékání dětí - výživa dětí
Žák: - vysvětlí pojem denní režim klienta; - navrhne aktivity pro zvýšení soběstačnosti klienta; - připraví a předvede aktivity na začlenění klienta do kolektivu; - navrhne a předvede vybranou aktivitu pro dítě předškolního věku.	6 Aktivizace klientů - denní režim klientů - aktivity zaměřené na zvýšení soběstačnosti klienta - aktivity zaměřené na začlenění klienta do kolektivu - aktivity zaměřené na dítě

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - používá vhodné postupy a techniky péče o domácnost včetně zajišťování stravy; - pracuje s běžnými domácími přístroji a provádí jejich údržbu; - dokáže zajistit servisní a jiné služby klientům, pomoc v krizové situaci; - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; - používá ochranné pracovní pomůcky.	7 Péče o domácnost klienta - úklid domácnosti - péče o prádlo a oděvy - doručování, příprava a poskytování stravy - nákupy a obstarávání servisních služeb a jiných služeb

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti a ochranu zdraví při práci, požární prevenci v sociálních zařízeních, školských zařízeních; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu nebo úrazu klienta; - popíše organizační strukturu pracoviště, které poznal v průběhu praktického vyučování; - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - dodržuje organizační řád a harmonogram práce; - dodržuje hygienická předpisy a protiepidemická opatření; - dbá o osobní hygienu.	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - BOZP na smluvním pracovišti - smluvní pracoviště

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje a životního cyklu člověka; - popíše psychologické zvláštnosti vybraných typů klientů; - uplatňuje zásady komunikace a jednání u OZP včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči; - aplikuje postupy zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebezpečí a soběstačnosti při osobní hygieně, při zajišťování stravy, pitného režimu; - hovoří s klientem, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti; - úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi; - popíše své postavení v týmu a zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesionály v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu; - pečuje o lůžko, prádlo a další osobní věci klienta; - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů; - sleduje příjem potravy a tekutin u klientů vyžadujících zvýšenou péči; - používá správně a eticky vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje; - monitoruje příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informuje o nich nadřízeného pracovníka; - používá při péči o klienty techniky bezpečné pro své zdraví; - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace, používání kompenzačních pomůcek).	2 Přímá obslužná péče o dospělého klienta - změny v životě člověka (vývojové, zdravotní, sociální) - osobnost klienta - komunikace s klientem - postupy zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta - pomoc při osobní hygieně - péče o lůžko - úprava prostředí - podávání stravy - pomoc při oblékání - pomoc při vyprazdňování - polohování - prevence proleženin a opruzenin - využití kompenzačních pomůcek a přístrojů k usnadnění práce při obsluze klientů

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Odborný výcvik - pečovatelství**

Ročník:3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - aplikuje postupy pro péči o dítě do 6 let věku (zdravé i se zdravotním postižením); - připraví vhodnou stravu pro malé děti; - aplikuje postupy krmení dětí, upozorní na rizika při krmení; - realizuje herní činnosti; - připravuje dítě na pobyt venku; - popíše vhodnou dobu a délku pobytu venku pro dítě.	3 Péče o dítě předškolního věku - hygienická péče - pomoc při výživě - hra a pobytu venku
Žák: - podílí se na socializaci klienta, na přípravě a realizaci volnočasových aktivit; - dokáže používat digitální aplikace v aktivizaci klientů; - je schopen zajistit klientovi kontakt se společenským prostředím a přírodním prostředím; - popíše své postavení v týmu a zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesionály v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.	4 Aktivizace klientů - volnočasové aktivity - doprovod klientů
Žák: - orientuje se v plánu péče; - orientuje se v přípravě individuálního plánu pro klienta; - pracuje s úřední dokumentací zařízení; - uplatňuje standardy kvality sociálních služeb.	5 Sociální služby - plán péče o klienta - individuální plán - standardy kvality

6.1.17 Speciální péče

Obor vzdělání:

Forma vzdělávání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

75-41-E/01 Pečovatelské služby

denní

64 (2)

od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Jedná se o předmět, který zahrnuje tři oblasti speciální pedagogické péče – prostorovou orientaci, rozvoj kognitivních schopností a podporu v oblasti informačních technologií. Do výuky tohoto předmětu jsou zařazeni všichni žáci 1. a 2. ročníků, do jednotlivých oblastí jsou rozdělení podle druhu postižení a doporučení PPP či SPC.

Cílem předmětu Speciální péče - prostorová orientace je dosažení co nejvyššího stupně mobility, zvýšení úrovně pohybových dovedností, získání konkrétních představ o prostoru, maximální možné samostatnosti zrakově postižených v běžném životě.

V předmětu Speciální péče - rozvoj kognitivních schopností je práce s žáky založena na metodě instrumentálního obohacování prof. Reuvena Feuersteina, která rozvíjí kognitivní funkce, rozvíjí kritické myšlení a příznivě ovlivňuje komunikační dovednosti. Metoda se používá jako nápravný program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pomáhá při řešení problémů s učením, které mohou vyplývat z poruch pozornosti, hyperaktivity, z potíží s pamětí či neurologických obtíží.

V předmětu Speciální péče - podpora v oblasti IT se žáci seznámí především s podpůrnými technickými a programovými prostředky pro zrakově postižené, naučí se je používat a nastavit dle svých potřeb. Naučí se klávesové zkratky pro práci se základním i aplikačním programovým vybavením a ovládat klávesnici „všemi deseti“.

Charakteristika učiva

V předmětu Speciální péče - prostorová orientace se žáci seznámí s prvky prostorové orientace a s procvičováním jednotlivých dovedností. Patří zde pohyb bez hole, chůze s průvodcem, bezpečnostní držení, trailing, chůze v přímém směru, odhad vzdáleností a úhlů, technika chůze s holí, chůze po schodech, jízda na eskalátorech, přecházení silnice, samostatný pohyb s využitím orientačních bodů a znaků, pohyb ve městě a chování v dopravním provozu (semaforey, přechody, chůze na straně dál od silnice, cestování MHD).

V předmětu Speciální péče - rozvoj kognitivních schopností se žáci učí v souvislostech, ve vztazích, učí se přemýšlet, ne pouze mechanicky reprodukovat probírané učivo. Osvojují si vhodné strategie řešení, získávají kladný postoj k učení, zlepšují schopnost orientace ve vlastním životě a ve světě vůbec. Žáci se učí pozorně číst zadání, přemýšlet nad ním, kontrolovat svou práci, dodržovat pravidla, vyvozovat závěry na základě svých zkušeností.

Předmět Speciální péče - podpora v oblasti IT připravuje zrakově handicapované žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali i v jiných předmětech.

Mezipředmětové vztahy

- prostorová orientace:
- tělesná výchova
- informatika
- občanská výchova

Rozvoj kognitivních schopností:

- matematika

Podpora v oblasti IT:

- všechny odborné i všeobecně vzdělávací předměty

Pojetí výuky

Ve výuce Speciální péče - prostorová orientace převažuje individuální práce s jednotlivci. Metody vedoucí k dosažení stanovených cílů jsou slovní (motivační rozhovor, otázky ke zjištění pochopení problému), praktické a názorně demonstrační.

V předmětu Speciální péče - rozvoj kognitivních schopností se pracuje se soubory pracovních listů, tzv. Instrumenty, formou papír a tužka. Po obsahové stránce jsou v nich úkoly uspořádány tak, aby korigovaly nedostatky v učení, poskytl dovednosti, strategie a techniky, které jsou nezbytné pro samostatnou práci žáků. Každý Instrument je zaměřen na posílení specifické poznávací oblasti, např. analytické vnímání, orientace v prostoru a čase, porovnávání, kategorizace, uspořádání a třídění.

Stěžejní formou výuky v předmětu Speciální péče - podpora v oblasti IT je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci. Důležitou částí výuky je propojení znalostí o využití programových produktů v dalších předmětech.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci v předmětech Speciální péče budou hodnoceni slovně. V předmětu nejde v první řadě o podání výkonu, ale o podporu praktických schopností a dovedností. Vychází se z individuálních potřeb žáků, přihlíží se k jejich zdravotnímu stavu a postižení.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- porozumět zadanému úkolu, vybrat podstatné informace k jeho vyřešení, vyhodnotit správnost splnění úkolu;
- své myšlenky srozumitelně a souvisle formulovat, vhodně se vyjadřovat;
- obhájit své názory a postoje, respektovat názory druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- dodržovat zásady společenského chování;
- uvědomovat si nutnost respektování školního řádu.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- aplikovat znalosti z geometrie v praxi (úhly, geometrické tvary);
- přesně vnímat geometrické i negeometrické obrazce, jejich vlastnosti;
- využívat více zdrojů informací najednou;
- aplikovat v praxi převody jednotek (cm, m, km) a uvědomit si jejich reálnou podobu.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- poradit ostatním s běžnými technickými problémy komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáky vede k tomu, aby:

- si uvědomovali význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- si uvědomovali a vyhledávali formální a neformální vzdělávací příležitosti.

Člověk a digitální svět

Žáky vede k tomu, aby:

- řešili problémy s využitím vhodných digitálních technologií;
- ukládali informace tak, je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými spolužáky a učiteli.

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Prostorová orientace**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - posoudí význam nutnosti samostatného pohybu a začlenění do společnosti v maximální možné míře.	1 Motivační rozhovor - ukázky a nabídky pomůcek pro zjednodušení běžných denních činností - pomoc při vyřízení úředních formalit a nabídka hrazené pomoci - přehled volnočasových aktivit a sdružení podobně postižených lidí.
Žák: - dokáže oslovit známé i neznámé průvodce, sám vysvětlí, co potřebuje a jak mu může průvodce pomoci; - upozorní taktně neznámého průvodce na chyby při vedení nevidomého; - popíše, jak uchopit průvodce; - dokáže se za něj zařadit a přejít na k jeho opačné paži; - dokáže správně postupovat při sedání ke stolu a v MHD; - použije automaticky bezpečnostní postoj při chůzi bez hole a bez průvodce; - prokáže, jak postupovat při hledání předmětu spadlého na zem.	2 Základní techniky pohybu bez hole - chůze s vidícím průvodcem - chůze zúženým prostorem - po schodech - zaujmutí místa u stolu - nástup do prostředků MHD - jeden průvodce a více nevidomých - bezpečnostní postoje, horní a dolní bezpečnostní držení
Žák: - předvede na rovném prostranství a později v terénu odhad vzdálenosti 1, 5, 10m; - registruje, kterým směrem se odklání při chůzi přímým směrem; - reprodukuje obrat o 45°, 90°, 180° a 360°; - dokáže využít další orientační smysly k orientaci (teplo, zbytky zraku, vůně, zvuky...); - aplikuje zásady bdělé pozornosti a zachování klidu k dobré orientaci.	3 Odhad vzdáleností, chůze přímým směrem, rozeznání úhlu odklonu, vnímání sklonu dráhy - nácvik prvků a jejich zapisování pro další srovnávání - hry zaměřené na zdokonalování a fixaci odhadu - střídání míst nácviku

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Prostorová orientace**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dokáže zaujmout správný postoj, dbá na držení těla a registruje doprovodné pohyby těla, které se snaží eliminovat; - aplikuje hmatovou práci nohou jako doplňku při orientaci; - zkontroluje bezpečnou vzdálenost od vodící linie; - aplikuje pravidla při chůze s holí po eskalátorech a při přecházení silnic; - dokáže se zorientovat při ztrátě vodící linie.	4 Chůze s bílou holí - základní a tužkové držení hole - kluzná, kyvadlová a diagonální technika - chyby při chůzi s holí - koordinace pohybů těla s pohyby holí - chůze po schodech nahoru a dolů - přechody ze všech typů držení za plynulé chůze - střídání levé a pravé ruky při delší chůzi
Žák: - dokáže získat všemi dostupnými prostředky co největší množství informací při samostatném pohybu v terénu a orientaci v jakémkoliv prostředí.	5 Orientační analyticko – syntetická činnost - cvičné trasy k fixaci získaných dovedností - nácvik tras důležitých pro konkrétního žáka (cesta domů, do obchodu, knihovny...)
Žák: - zhodnotí zásady péče o vlastní osobu; - prokáže samostatně všechny prvky sebeobsluhy; - předvede třídění a skládání prádla; - aplikuje zásady péče o oděv.	6 Péče o vlastní osobu - teoretická pomoc rodičům při uspořádání vybavení koupelny a WC - konzultace i praktická pomoc při jakýchkoliv problémech týkajících se provádění běžných hygienických činností (čištění zubů, údržba nehtů, česání...) - pomoc při kombinování různých částí oděvů
Žák: - dokáže se samostatně najíst příborem; - registruje nutnost dodržování správné etikety při stolování; - dokáže požádat o pomoc při stolování a vyzná se v ciferníkovém rozdělení talíře.	7 Stolování - v klidu beze svědků nácvik krájení a orientace v talíři - správné držení příboru

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Prostorová orientace**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - dokáže se samostatně podepsat psacím písmem; - vysvětlí důležitost této dovednosti a sám si ji opakuje.	8 Nácvik podpisu psacím písmem - vysvětlení odlišnosti podpisu od běžného písma - nácvik držení tužky - cvičení na uvolnění ruky - vytvoření šablon a hmatových předloh podpisu z různých materiálů - časté opakování k zafixování

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Rozvoj kognitivních schopností**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - přesně vnímá tvar a vlastnosti geometrických a složených negeometrických obrazců; - aplikuje pravidla a vlastnosti, které si pro řešení úkolu vytvořil; - popíše postup zvoleného řešení; - registruje uchování tvaru a velikosti obrazce; - stanovuje strategii; - vytváří hypotézy; - zkontroluje správnost řešení; - aplikuje poznatky do běžného života; - zhodnotí správnost a postup řešení; - prokáže preciznost a přesnost při vykreslování obrazců.	1 Uspořádání bodů
Žák: - popíše situaci na obrázku, hodnotí ji, navrhne pokračování děje - vnímá detaily a porovnává je; - dedukuje a analogicky odůvodňuje.	2 Ilustrace
Žák: - prokáže schopnost uspořádat v čase a místě, plánovat; - popisuje prostorové vztahy mezi objekty; - pracuje s představou, nositeli vztahu; - popíše schéma, používá abstrakci, symboly.	3 Orientace v prostoru
Žák: - prokáže schopnost porovnávat dle vlastností objektů a událostí; - popíše funkční parametry pro porovnávání; - zvyšuje schopnost rozlišovat mezi parametry pro porovnávání; - používá pojmy, názvy, operace a vztahy pro popis podobností a rozdílů.	4 Porovnávání

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Rozvoj kognitivních schopností**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - úspěšně aplikuje porovnávání a rozlišování; - na základě podobností věcí a událostí tvoří nadřazené pojmy; - na základě rozdílů mezi členy souboru tvoří podřazené pojmy; - přidáváním, odčítáním či logickým násobením rozšiřuje, omezuje nebo nově vytváří soubor.	5 Kategorizace

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: **Speciální péče – Podpora digitálních technologií**

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák: - definuje základní pojmy z oboru informačních technologií, rozlišuje kategorie HW a SW; - dokáže pojmenovat základní elementy počítačové sestavy; - dokáže porovnat vlastnosti různých periferních zařízení.	1 Základní informace o hardware a software - základní pojmy - principy činnosti osobního počítače - části osobního počítače - periferní zařízení - kompenzační pomůcky pro zrakově postižené
Žák: - dokáže správně ovládat klávesnici všemi prsty.	2 Psaní všemi deseti, prstoklad
Žák: - dokáže nastavit optimální OS; - umí spustit a nastavit program; - umí pracovat s programem ve spojení s jednotlivými aplikacemi.	3 Programy s hlasovým výstupem - instalace, optimální nastavení operačního systému - spuštění a vypnutí programu - základní nastavení programu - výřечnost - nápovědy - chování programu na ploše, ve start menu a okně aplikace - chování programu v průzkumníku
Žák: - ovládá klávesové zkratky pro práci s operačním systémem; - ovládá základní operace se soubory a složkami.	5 Operační systém - klávesové zkratky pro práci v OS - založení složky - kopie, přesun souboru - přejmenování souboru, složky - smazání souboru, složky
Žák: - používá scanner za účelem převedení textové podoby do elektronické.	6 Scanner - práce se stolním scannerem
Žák: - umí obsluhovat lupu.	7 Lupa - obsluha lupy zrakově postiženým uživatelem
Žák: - používá klávesové zkratky pro práci s internetem;	8 Internet - internetové prohlížeče

Zpracování vzdělávacího obsahu předmětu v učebních osnovách ŠVP

Vyučovací předmět: Speciální péče – Podpora digitálních technologií

Ročník: 1. – 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky
- umí vyhledat na internetu potřebné informace.	- klávesové zkratky pro práci s internetem - práce s informacemi
Žák: - používá klávesové zkratky pro práci s el. poštou; - umí poslat zprávu vč. Přílohy; - umí zprávu přečíst, otevřít přílohu, odpovědět na zprávu.	9 Elektronická pošta - práce s elektronickou poštou - klávesové zkratky pro práci s el. poštou
Žák: - dokáže používat klávesové zkratky pro vytvoření nového dokumentu; - dokáže upravovat dokument s využitím klávesových zkratk pro úpravu dokumentu pomocí stylů odstavců; - dokáže se orientovat v dlouhém dokumentu s využitím klávesových zkratk.	10 Textový editor - klávesové zkratky pro tvorbu textu - klávesové zkratky pro tvorbu textu pomocí stylů odstavců - klávesové zkratky pro práci s textem, orientace v textu

7. Zajištění výuky

Popis materiálního zajištění výuky

Škola se skládá z několika komplexů budov (střední školy, základní a mateřské školy) a pozemků. Je umístěna v Brně na Kamenomlýnské ulici. Součástí jsou internáty pro základní a střední školu. V areálu školy se dále nachází Speciální pedagogické centrum, Škola vodicích psů. Celý areál je oplocený a bezbariérový.

Střední škola je umístěna v zrekonstruované budově. Má vlastní pozemek se zastřešeným venkovním posezením. Vstup do budovy je pro zaměstnance a žáky umožněn přes elektronický systém prostřednictvím vstupního čipu.

Výuka předmětů studijního oboru Pečovatelské služby je zajišťována v budovách střední školy, základní školy a na pozemcích areálu školy.

Škola má k dispozici následující materiální zázemí a vybavení pro výuku studijního oboru Pečovatelské služby:

- kmenové učebny;
- 2 učebny pro výuku informatiky;
- 3 multimediální učebny;
- odborná učebna pečovatelské služby pro výuku odborného výcviku (včetně odpovídajícího materiálního vybavení);
- odborná učebna – cvičná prádelna pro výuku odborného výcviku;
- odborná učebna – cvičná kuchyně pro výuku odborného výcviku;
- tělocvična a posilovna;
- školní hřiště;
- školní knihovna;
- jídelna;
- internát pro dojíždějící žáky;
- šatny a sprchy.

Na chodbách budovy střední školy jsou umístěny vodící lišty pro usnadnění orientace zrakově postižených žáků. Všechny místnosti jsou označeny štítky s braillovým popiskem. Na budově školy jsou umístěny hlasové navigační majáčky.

Škola disponuje dvěma výtahy a dvěma plošinami pro tělesně postižené žáky. Celkový stav zařízení plně odpovídá potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, je pravidelně kontrolováno a servisováno.

Kmenové učebny jsou vybaveny PC stanicí, která umožňuje přístup do školní počítačové sítě a na internet. Od roku 2020 používá škola elektronické třídní knihy. Nábytek ve třídách odpovídá normám a hygienickým předpisům pro školní vzdělávání, je výškově nastavitelný. Žákům jsou k dispozici úložné prostory – uzamykatelné skřínky. Součástí učeben mohou být televizní lupy pro zvětšování psaného textu. Od září 2021 jsou větší učebny vybaveny dataprojektory.

Počítačové učebny jsou ve škole dvě, vybaveny počítačovými stanicemi. V obou učebnách je zabudovaný dataprojektor, projekční plátno, počítačová stanice pro vyučujícího se scannerem a v jedné je i 3D tiskárna. Zrakově postižení žáci využívají hlasový program NVDA nebo nastavením operačního systému v sekci usnadnění a to lupou, kontrastní motivy, předčítání, ukazatel myši, velikost textu. K dispozici je i braillový řádek. Žáci mají možnost využívat ve výuce školní iPady.

Multimediální učebny jsou zřízeny tři. Všechny jsou vybaveny PC s připojením ke školní počítačové síti a internetu, dataprojektorem:

- jedna slouží převážně k výuce cizích jazyků, je vybavena softwarem a zabudovaným systémem se sluchátky vhodných pro výuku cizích jazyků, umožňuje však i výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, součástí je interaktivní tabule
- druhá učebna je vybavena interaktivní tabulí, vizualizérem, DVD přehrávačem a slouží ke vzdělávání všeobecných předmětů, k pořádání přednášek, školení
- třetí učebna je vybavena systémem se zabudovanými sluchátky, projektořem a projekčním plátnem, DVD přehrávačem, slouží ke vzdělávání všeobecných předmětů

Praktické vzdělávání je realizováno v odborné učebně pečovatelské, ve cvičné prádelně, cvičné kuchyňce. Učebny pečovatelské a cvičné kuchyňky se nacházejí v budově základní školy.

Učebna pečovatelské je zařazena ve stylu pokoje ležícího klienta. Je vybavena polohovacími lůžky, nácvikovou figurínou, učebními pomůckami pro celodenní péči o klienta, úložným nábytkem. Školní prádelna je vybavena pračkami, sušičkou, žehličkami stroji.

Cvičná kuchyňka, ve které žáci získávají praktické dovednosti při přípravě pokrmů, je vybavena dvěma elektrickými sporáky, myčkou nádobí, lednicí, elektrospotřebiči, kuchyňskou linkou a pracovním pultem.

Dovednosti a technologický postup praní a žehlení prádla a šití žáci procvičují v prádelně, která je vybavena třemi pračkami, sušičkou a napařovací mřížkou. Jsou zde i napařovací žehličky a prkna pro ruční žehlení a šicí stroje. Technické a materiální vybavení odborných učeben přispívá k vysoké odborné úrovni vzdělávání.

Tělesná výchova je uskutečňována v tělocvičnách, posilovně a na pozemcích školy, které jsou vybaveny:

- 2 víceúčelovými sportovními hřišti
- doskočištěm s pískem.

V tělocvičně jsou k dispozici ozvučené míče, žebřiny, stoly pro hru showdown a stolní tenis a mnoho dalších kompenzačních pomůcek, které umožňují plnohodnotnou výuku tělesné výchovy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V suterénu budovy se nachází školní posilovna, jejíž vybavení tvoří běžecký pás, orbitrek, 4 mini steppery, veslovací тренаžér, žebřiny, rotopedy, 2 posilovací věže, nakládací činka oboustranná a další posilovací náčiní.

Mimo výše uvedené využívá škola k výuce TV pro výuku 1. ročníků plavecký stadion, v zimě kluziště a pro všechny žáky nedaleký park.

Na chodbách školy jsou umístěny sedací vaky a lavičky jako místa relaxační a odpočinková.

Ke stravování žáků a pedagogů slouží jídelna střední školy. V budově školy jsou umístěny nápojové a potravinové automaty.

Škola je pokryta signálem wi-fi sítě a žákům je umožněn přístup na internet jak ve škole, tak na internátu. Internát SŠ je umístěn v podkroví budovy střední školy. Byl vybudován v roce 2003. Součástí je zázemí pro volnočasové a studijní aktivity žáků – klubovna, kuchyňka, studovna.

Žákům je k dispozici školní knihovna i další nezbytná zařízení v budově školy, a to šatny s uzamykatelnými skříňkami, sociální zařízení a sprchy.

Pedagogičtí pracovníci mají k dispozici kabinety a sborovnu. Kabinety jsou vybaveny počítači s internetovým připojením a zapojením do školní počítačové sítě. Ve sborovně je k dispozici kopírovací stroj, fuser, braillovská tiskárna pro přípravu studijních materiálů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Učebny, kabinety, sociální zázemí pro žáky a zaměstnance odpovídají stanoveným hygienickým a bezpečnostním normám.

Popis personálního zajištění výuky

Vzdělávání ve všech předmětech je zajištěno plně kvalifikovanými učiteli s aprobační pro jednotlivé předměty, kteří splňují odborné požadavky kladené na pedagogické pracovníky

střední školy. Všichni pedagogičtí pracovníci se v průběhu každého školního roku zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků formou kurzů, školení, kde si aktualizují a prohlubují pedagogické, metodické a odborné kompetence. Většina pedagogických pracovníků má zakončeno studium speciální pedagogiky. Noví učitelé již studium zahájili. Prioritou školy je splnění předepsaných kvalifikačních předpokladů u všech pracovníků, jejich další vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí, sledování trendů v oboru.

8. Charakteristika spolupráce

8.1 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s následujícími institucemi:

- místní a regionální instituce,
- obec/město,
- školská rada.

8.2 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce rodičů a žáků

konzultace žáků a rodičů s učiteli u daného předmětu, třídní schůzky

Pravidelné školní akce

Den otevřených dveří, divadlo, ples, slavnostní předávání vysvědčení absolventům

9. Autorský kolektiv

Autorský kolektiv

Koordinátor ŠVP

Mgr. Jaroslava Gurková

Autoři obsahu jednotlivých vzdělávacích oblastí:

Jazykové vzdělávání

Český jazyk (CSJ)

Mgr. Miloš Vojtěch

Občanský vzdělávací základ

Občanská výchova (OBV)

Mgr. Hana Handlarová

Matematické vzdělávání

Matematika (MAT)

Mgr. Markéta Vojtková

Estetické vzdělávání

Literatura (LIT)

Mgr. Miloš Vojtěch

Vzdělávání pro zdraví

Tělesná výchova (TEV)

Mgr. Miroslava Kubicová

Péče o zdraví (POZ)

Mgr. Andrea Havlíková

Informatické vzdělávání

Informatika (INF)

Mgr. Ondřej Hlinecký

Pečovatelství

Epidemiologie a hygiena (EPH)

PhDr. Renáta Kupsová

Zdravověda (ZDV)

Mgr. Marek Smutný

Psychologie (PSY)

Mgr. Andrea Dobšíková, Ph.D.

Základy pečovatelství (ZPEC)

Mgr. Jaroslava Gurková

Úklidové práce

Teorie úklidových prací (TUP)

Mgr. Hana Handlarová

Příprava pokrmů

Teorie přípravy pokrmů (TPP)

PhDr. Renáta Kupsová

Šití a opravy prádla a bytových doplňků

Teorie šití a opravy prádla (TSOP)

Ing. Eva Štefková

Praní a žehlení prádla a oděvů

Teorie praní a žehlení (TPZ)

Ing. Kateřina Jará

Odborný výcvik (ODV)

Ing. Eva Navrátilová,

Mgr. Jaroslava Gurková,

Mgr. Hana Handlarová

Podpůrná opatření

Speciální péče (SPC)

Ing. Jitka Smejkalová,

Mgr. Ondřej Hlinecký